Fylkesmannen i Oppland

Verneplan for skog

Høring av forslag om vern av ti områder i Oppland

www.fylkesmannen.no/oppland

Verneplan for skog. Høring av forslag om vern av ti områder i Oppland	**Rapportnr.:** 4/17 **Dato:** 29.05.2017
Forfatter: Kolbjørn Hoff	**Faggruppe:** Naturforvaltning
Prosjektansvarlig: Vebjørn Knarrum	**Område:** Oppland
Finansiering: Fylkesmannen i Oppland	**Antall sider:** 67
Emneord: verneplan for skog, frivillig vern, naturreservat, områdebeskrivelser, utkast verneforskrift, forslag grenser	**ISSN-nummer:** 0181 - 8367 **ISBN-nummer:** 978-82-93078-82-1

Sammendrag: I St.meld. nr. 25 (2002-2003) ble frivillig vern trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. I St.meld. nr. 14 (2015-2016) sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Frivillig vern innebærer at skogeier tilbyr staten vern av egen skog. Formålet med vernet er å bevare forholdsvis urørte skogområder med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser.

Denne rapporten er et høringsforslag som omfatter ti skogområder i Oppland. På bakgrunn av tilbud om frivillig vern og naturfaglige registreringer ble formell oppstart for arbeidet med vern kunngjort 29. mars 2017. Alle områdene har regionale eller nasjonale verneverdier for skogvern. De foreslåtte områdene er (arealet som oppgis er totalareal som foreslås vernet): Høvringslia i Sel kommune (ca. 1346 dekar), Solbrålia naturreservat utvidelse (Stordalsberget) i Nord-Fron kommune (ca. 425 dekar), Bjønnhaugen i Gjøvik og Nordre Land kommuner (ca. 1847 dekar), Kalvberget i Østre Toten kommune (ca. 762 dekar), Paradiskollen i Lunner kommune (ca. 3840 dekar), Breie i Etnedal og Nord-Aurdal kommuner (ca. 2880 dekar), Dokka naturreservat utvidelse i Nordre land kommune (ca. 20 dekar), Budeiberget i Nordre Land kommune (ca. 890 dekar), Øystre Slidreåne i Vestre Slidre og Øystre Slidre kommuner (ca. 870 dekar) og Gjøvika i Gran kommune (ca. 180 dekar). Dette utgjør i alt ca. 13060 dekar hvorav ca. 9804 dekar er produktiv skog. Alle er foreslått vernet som naturreservater (§ 37 i naturmangfoldloven). Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. I høringsdokumentet inngår en områdebeskrivelse, utkast til verneforskrifter tilpasset hvert enkelt område og forslag til områdeavgrensing. Det er foreløpig ikke inngått avtale om frivillig vern for noen av områdene som går på høring. Det er likevel enighet om å sende alle områdene på høring. Fylkesmannen har ansvaret for den felles lokale og sentrale høringa. Høringsfristen er satt til 10. august 2017.

Referanse: Hoff, K. 2017. Verneplan for skog. Høring av forslag om vern av ti områder i Oppland. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapport nr. 4/17, 67 s.

Forsidebilde: marisko, foto: Jon Bekken

Besøksadresse: Gudbrandsdalsvegen 186, 2619 Lillehammer **Postadresse:** Postboks 987, 2604 Lillehammer
Telefon: 61 26 60 00 **Telefaks:** 61 26 61 67 **E-post:** fmoppost@fylkesmannen.no **Org.nr:** 970 350 934
www.fylkesmannen.no/oppland

Innhold

Innledning 2
Lovgrunnlag 2
Verneplanprosessen 4
Generelt 4
Naturfaglige registreringer 4
Oppstart av verneplanarbeidet 5
Saksbehandling 7
Verneplanens omfang 8
Høring 9
Oversiktskart 10
Områdebeskrivelser med utkast til verneforskrift og kart 14
Høvringslia 14
Solbrålia naturreservat utvidelse - Stordalsberget 20
Bjønnhaugen 26
Kalvberget 31
Paradiskollen 36
Breie 42
Dokka naturreservat utvidelse 47
Budeiberget 52
Øystre Slidreåne 57
Gjøvika 63

Innledning

Dette verneplanutkastet er et ledd i arbeidet med frivillig vern av skog. Verneplanutkastet er utarbeidet av Fylkesmannen i Oppland på vegne av Miljødirektoratet. Utkastet blir sendt på høring til både lokale og sentrale høringsinstanser.

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand,* sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra en rapport fra NINA og Skogforsk, *Evalueringen av skogvernet i Norge.*

I St.meld. nr. 14 (2015-2016) *Natur for livet* sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge.

I meldingene blir frivillig vern trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Frivillig vern innebærer at skogeier tilbyr staten vern av egen skog. Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering vil være aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene, vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven.

Arealet vernet skog har økt de siste årene, men den totale andelen er fortsatt relativt låg. Ved utgangen av 2016 var omtrent 4,5 % av skogen vernet i Norge. Det er et nasjonalt miljømål at *«et representativt utvalg av naturtypene i skog skal vernes for kommende generasjoner»*. Vern av skog er også viktig for å nå flere av de øvrige miljømålene, herunder at *«utryddingen av truede arter i skog skal være stanset og status for arter i nedgang være forbedret innen 2020»* og at *«mangfold av naturtyper i skog skal tas vare på eller gjenopprettes innenfor sitt naturlige utbredingsområde, og slik at alle stedegne arter forekommer i levedyktige bestander»*.

Lovgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av "lov om forvaltning av naturens mangfold" (naturmangfoldloven) av 19.6.2009. I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Aktuell verneform for områder i denne verneplanen er naturreservat. Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldloven § 37.

Som naturreservater kan vernes områder som

- inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- representerer en bestemt type natur,
- på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller
- har særlig naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til å få verneverdier som nevnt over gjennom fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel.

Etter fylkesmannens vurdering tilfredsstiller de foreslåtte naturreservatene i denne høringa kravene i naturmangfoldloven § 37. Formålet med vernet er i hovedsak å bevare områder med en stor andel gammel naturskog med tilhørende naturmangfold i form av plante- og dyrearter, naturtyper og økosystemer. Alle områdene inneholder truet, sjelden eller sårbar natur. Områdene har også skogtyper som er representative for den regionen de ligger i. De har i tillegg en særlig naturvitenskapelig verdi pga. forekomst av spesielle arter og/eller naturtyper. Det vises for øvrig til de enkelte verneforslagene og formålene med disse.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal de miljørettslige prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i de foreslåtte verneområdene bygger på registreringer og kartlegginger utført og innhentet av konsulentfirmaer og enkeltpersoner med høg kompetanse innenfor fagfeltet (se under).

Foreslåtte verneforskrifter fastsetter restriksjoner for bruk som vil kunne få negative konsekvenser for verneverdier og verneformål. Dette vil gi områdene økt beskyttelse. Samtidig åpner forskriftene for en videreføring av enkelte aktiviteter. Dette er aktiviteter som ut fra dagens kunnskap vil ha liten eller ingen innvirkning på verneverdiene. Det er viktig at vernet ikke blir strengere enn det som er nødvendig for å ta vare på disse verneverdiene. Fylkesmannen mener de foreslåtte naturreservatene vil bidra på en positiv måte for å oppfylle forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer og arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Fylkesmannen vurderer å ha en god og tilstrekkelig kunnskap om de berørte artenes bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og områdenes økologiske tilstand, samt virkningene av verneforslagene på naturmangfoldet. Kravet om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 anses derfor oppfylt. Fylkesmannen anser på denne bakgrunn risikoen for utilsiktede negative virkninger på naturmangfoldet ved et vernevedtak som liten, og § 9 i naturmangfoldloven kommer derfor ikke til anvendelse.

Fylkesmannen mener vernetiltakene vil redusere den samlede belastningen på økosystemene verneforslagene representerer. På denne måten vil vernetiltaket ha en positiv virkning på økosystemene, jf. § 10 i naturmangfoldloven. Siden vernetiltaket etter Fylkesmannen sin vurdering ikke vil skade naturmangfoldet, kommer naturmangfoldloven § 11 ikke til anvendelse. Fylkesmannen kan på samme måte heller ikke se at naturmangfoldloven § 12 har relevans i sammenheng med vernetiltaket.

Verneplanprosessen

Generelt

Opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven § 37 skal følge bestemmelser om saksbehandling i lovens §§ 41 til 43. Videre gir rundskriv T-3/99 fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) retningslinjer for saksbehandlingen. Saksbehandlingsreglene skal sikre at verneforslagene blir grundig utredet, og at de som berøres og andre interesserte skal få fremmet sine synspunkter. Fylkesmannen har i verneprosessen lagt vekt på samarbeid og dialog med grunneiere, rettighetshavere, organisasjoner og kommuner. Særlig tett har samarbeidet vært med Mjøsen Skog SA og Viken Skog SA i tillegg til Norges Skogeierforbund.

Vern av skog foregår nå hovedsakelig gjennom ordningen med frivillig vern. Dette innebærer at det er grunneier/rettighetshaver som fremmer et tilbud til vernemyndighetene om vern av et område. Fylkesmannen gir melding om aksept for tilbudet. Det gjennomføres naturfaglige registreringer av det tilbudte område for å klargjøre at området har naturfaglige kvaliteter som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Etter at en slik dokumentasjon foreligger, gjennomføres forhandlinger mellom grunneier/rettighetshaver og staten, og det inngås en avtale som omfatter grenser, verneforskrifter og erstatning. Etter at det er inngått avtale eller mens forhandlingene pågår, starter de formelle verneprosessene etter naturmangfoldlovens bestemmelser.

Alle områdene i denne verneplanen er behandlet etter ordningen med frivillig vern.

Grunneiere, rettighetshavere, kommuner og andre skal gis anledning til å komme med merknader til et verneplanarbeid før et verneforslag utformes. Det er derfor tidligere meldt oppstart av påtenkt verneforslag etter naturmangfoldloven § 42. Se nedenfor. I henhold til § 43 i naturmangfoldloven, jf. forvaltningsloven § 37, skal et verneforslag sendes på høring. Høringsforslaget skal beskrive området forslaget omfatter, herunder avgrensing, verneformål og verneverdier, samt andre verdier enn naturverdier og de følgene forslaget antas å få.

Etter høring blir mottatte uttalelser oppsummert og vurdert, og eventuelle endringer av verneforslagene foretas. Fylkesmannen oversender deretter verneforslagene med sin tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet vurderer Fylkesmannens forslag, og oversender sin tilråding til Klima- og miljødepartementet. Vernevedtaket fattes ved kongelig resolusjon.

Naturfaglige registreringer

Den naturfaglige dokumentasjonen for verneplanen er hentet fra lokalitetsbasen for skogområder prosjekt Frivillig vern for årene 2008, 2010, 2013, 2015, 2016 og 2017 og tilsvarende prosjekt Bekkekløfter fra 2007, i tillegg til Naturbase (kartlegginger fra 2013 og 2015) og en naturfaglig rapport fra 2011. Arbeidet i prosjektene nevnt over, er utført av BioFokus, Norsk Institutt for naturforskning (NINA), Miljøfaglig utredning, Kistefos Skogtjenester og Asplan Viak samt biolog Reidar Haugan (rapporten fra 2011).

Naturverdiene i områdene er hentet fra fagrapportene og er angitt etter verdiene «lokalt verdifullt» (*), «regionalt verdifullt» (**) og «nasjonalt verdifullt» (***) og «nasjonalt verdifullt og svært viktig» (****). I fagrapportene fra bekkekløftprosjektet er områdene verdivurdert etter en noe annen skala og med tallverdier. Her er verdiene, «1, lokalt

verdifullt», «2, lokalt til regionalt verdifullt», «3, regionalt verdifullt», «4, regionalt til nasjonalt verdifullt», «5, nasjonalt verdifullt» og «6, nasjonalt verdifullt og svært viktig».

Oppstart av verneplanarbeidet

Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartmelding for de ti aktuelle områdene ble gjort 29. mars 2017. Det kom inn fem innspill til oppstartmeldingen:

Etnedal kommune mener en stor del av arealet i området *Breie* bærer preg av å være kulturskog som er etablert etter flatehogster i området tidlig på 1950-tallet og utover. Ca. 630 dekar er plantet. Det antas at den øvrige skogen har vært gjenstand for bledningshogster/tynningshogster tilbake i tid. Området er tilrettelagt med hovedatkomst via skogsbilvegnettet. Veg fram til området har kostet om lag kr 450.000, og det ble gitt statstilskudd på ca. 40 % av kostnaden. Fra skogfaglig hold vurderes området som mindre egnet for frivillig vern. Dette begrunnes med at området neppe kan vurderes å inneha et stort biologisk mangfold og høye verneverdier sett på bakgrunn av skogområdets historie.

Fylkesmannen er klar over at *Breie* har en forholdsvis stor andel ungskog hvor det er om lag en tredel hver av myr, gammelskog og yngre skog. Vi har derfor vurdert en annen avgrensing enn det tilbudte området og avgrensingen som er vist på kartet vedlagt oppstartmeldingen. Når Fylkesmannen foreløpig har valgt å beholde denne avgrensingen, er det for at et mulig verneområde skal få en best mulig arrondering med framtidige grenser som står seg over tid. Den naturfaglige kartlegginga som ligger til grunn for verneforslaget, har omtrent den samme avgrensingen av området. Denne rapporteringen har også vurdert den forholdsvis store andelen ungskog, men har etter de kriterier for prioritering og verdsetting som foreligger, kommet fram til en verneverdi **, regionalt verdifullt. I dette ligger også at deler av området har rikere skogtyper som følge av at de ligger på næringsrike bergarter. Restaurerings-potensialet er derfor godt. Fylkesmannen forholder seg til denne vurderingen og verdsettingen. Fylkesmannen velger derfor å sende området *Breie* på høring med den grensa som forelå til oppstartmelding. Grunneier har imidlertid gitt beskjed om at vi skal se nærmere på en mindre justering av grensa i sør mot vegen ved Samuelstadtjernet. Fylkesmannen vil vurdere ytterligere justeringer av grensa etter høring. Dette gjelder særlig langs skogsbilvegen i sør og sørøst.

Statens vegvesen, Region øst ber om at vernegrense ikke legges nærmere riks- og fylkesveger enn byggegrensen som er fastsatt for den enkelte veg. Byggegrensen for de ulike fylkesvegene er fastsatt av fylkestinget. Det framgår av vegloven at den generelle byggegrensa til riksveg er 50 m. Vegvesenet viset til at forslaget om *Høvringslia* naturreservat grenser mot dagens E6. Området er rasfarlig med tidligere alvorlige hendelser. Den aktuelle strekningen forbi Høvringslia i Rosten mangler lokal omkjøringsveg. Dette har beredskapsmessige utfordringer. Både bredding av vegen og tunneler er vurdert. Det er for tidlig å si om aktuelle tiltak vil berøre foreslått verneområde. Vegvesenet forutsetter som et minimum at verneområdet legges utenfor fastsatt byggegrense og at vernebestemmelsene åpner for at det kan gjøres ulike typer skredsikring og fjerning av farlig fjell og blokker. De ber om at vernegrensen trekkes så langt som mulig vek fra veg, og minimum 100 m fra midtlinje på E6. Pga. uavklart arealbehov ber vegvesenet om en dialog med Fylkesmannen for å finne grenser for verneområdet som ivaretar behovet for framtidige tiltak på E6 av hensyn til nødvendig samfunnssikkerhet og beredskap. *Solbrålia* grenser mot fylkesveg 312 med byggegrense 30 m. Dette er også et område hvor det tidligere har gått jordskred og steinsprang. Vegvesenet har en skredvoll ca. 100 m fra vegen inne i foreslått verneområde.

Vegvesenet ber om at grensa for verneområdet trekkes lenger vekk fra vegen slik at skredvollen blir liggende utenfor verneområdet. Vernebestemmelsene må åpne for at det kan utføres ulike typer skredsikring og fjerning av fjell og blokker. Tilgang til området med eksisterende skredvoll og muligheter for utbedring av denne er også nødvendig å opprettholde. Utvidelsen av *Dokka* naturreservat grenser til fylkesveg 162. Vegen har en byggegrense på 20 m. Verneområdet er foreslått tett opp til en dårlig utformet gårdsavkjørsel, noe som kan vanskeliggjøre utbedring av denne. Vernegrensa bør derfor trekkes lenger vekk fra avkjørselen.

Fylkesmannen vil for de to aktuelle områdene, *Høvringslia* og *Solbrålia*, ta inn en bestemmelse i verneforskriftene som hjemler skredsikring og fjerning av farlig fjell og blokker. Vi viser her til tilsvarende bestemmelse i verneforskriften for Falken naturreservat ved fylkesveg 33. Gjennom en bestemmelse i verneforskriften eller ved endring av grensa for *Solbrålia* skal det også sikres tilgang til og muligheten for utbedring av skredvollen i dette området. Når det gjelder øvrige forhold omkring grenser for områdene *Høvringslia*, *Solbrålia* og *Dokka*, må dette bli gjenstand for en nærmere dialog mellom Statens vegvesen og Fylkesmannen som en del av høringa av verneforslagene. Fylkesmannen vil ta initiativet til dette.

Forsvarsbygg ber om at det i verneforskriftene under de generelle unntakene fra forbudet mot motorferdsel blir tatt inn en bestemmelse om landing og start med forsvarets luftfartøy.

Fylkesmannen viser til at dette er en unntaksbestemmelse som vil bli tatt inn i verneforskriftene for alle områdene i verneplanen.

Eidsiva Nett AS (EN) har ikke eksisterende elanlegg innenfor de aktuelle områdene, og har ingen innvendinger til forslaget om vern.

WWF støtter et vern av alle de foreslåtte områdene. WWF påpeker at kjerneområder i *Øystre Slidreåne* (deler av en naturtype verdi A, svært viktig) i bekkekløft og nord for hovedvassdraget ikke er med i oppstartmeldinga, og de håper at dette kommer med til høring. WWF viser også til at områder både øst og vest for tilbudt område i *Budeiberget* har viktige forekomster med huldrestry, og de håper at det kan komme et tilbud også på disse arealene. De påpeker at avgrensingen av det vestre delområdet i Budeiberget har en utilfredsstillende buffer mot forekomstene med huldrestry. Grensa må trekkes sørover slik at det blir minimum 150-200 m mellom denne og huldrestryforekomstene. For *Paradiskollen* mener WWF at det må vurderes å inkludere stedvis noe ungskog for å gi buffer mellom kjerneområder og framtidig vernegrense.

Fylkesmannen viser til at det for området *Øystre Slidreåne* etter oppstartmelding, har kommet inn et tilbud om frivillig vern for deler av den svært viktige naturtypen nord for hovedvassdraget. Dette arealet vil bli innlemmet i verneforslaget på høring. For *Budeiberget* er det en dialog om utvidelse av området til å omfatte flere grunneiere. Denne dialogen er ikke avsluttet. En eventuell utvidelse med flere grunneiere må derfor komme i en seinere prosess. Det vil under høringa bli arbeidet med å få til en større buffer i sør for bedre å sikre de rike forekomstene med huldrestry innenfor foreslått verneområde. Detaljer omkring buffer for *Paradiskollen* vil bli vurdert under høringa.

Saksbehandling

Prosessen mellom grunneier/rettighetshaver og Fylkesmannen framgår av tabell 1 nedenfor.

Tabell 1. Oversikt over prosessen.

Område	Tilbud	Naturfaglige registreringer	Aksept av tilbud	Forhandlinger avsluttet
Høvringslia	11.05.2010 04.12.2012 05.07.2013 20.08.2013 09.03.2015	Frivillig vern 2010 og 2013	24.02.2017	Pågår
Solbrålia utv.	28.05.2015	Frivillig vern 2015	24.02.2017	Pågår
Bjønnhaugen	17.03.2015 22.06.2015	Frivillig vern 2015 Naturbase (2015)	02.03.2017	Pågår
Kalvberget	26.02.2016 30.01.2017	Frivillig vern 2013 Naturbase (2013) Naturfaglig rapport 2011	15.03.2017	Pågår
Paradiskollen	25.08.2016 26.10.2016	Frivillig vern 2017	09.03.2017	Pågår
Breie	19.05.2014 20.03.2017	Frivillig vern 2015 Naturbase (2015)	22.03.2017	Pågår
Dokka utv.	18.10.2016	Frivillig vern 2008	22.03.2017	Pågår
Budeiberget	22.03.2016 22.03.2017	Frivillig vern 2016 Naturbase (2015)	27.03.2017	Pågår
Øystre Slidreåne	20.03.2017 28.03.2017 26.04.2017	Bekkekløfter 2007	29.03.2017	Pågår
Gjøvika	22.03.2017	Naturbase (2015)	27.03.2017	Pågår

Både før grunneier/rettighetshaver har kommet med tilbud, mellom tilbud og Fylkesmannens aksept (bekreftelse) av tilbud og etter denne bekreftelse, har det for et flertall av områdene vært drøftinger og ført forhandlinger (møter og befaringer) om innholdet i tilbud og betingelser for at Fylkesmannen skal gå videre med et verneforslag. Dette innebærer bl.a. at forslag til avgrensing og verneforskrift har vært forelagt aktuelle grunneiere for å få avklart grunnlaget for å starte opp forhandlinger om erstatning. For noen av områdene vil deler av denne prosessen foregå under høringsperioden. Det forstlige grunnlaget for erstatningsforhandlingene er hovedsakelig skaffet til veie gjennom framskriving av tidligere data stilt til rådighet fra grunneierne.

Foreliggende forslag til verneområder er derfor utarbeidet på noe ulikt grunnlag når det gjelder direkte drøftinger og forhandlinger mellom grunneierne og Fylkesmannen/statens skogsakkyndige. Alle forslag bygger imidlertid på mottatte tilbud, innspill etter oppstartmelding, jf. over, og de naturfaglige registreringene. Alle kommuner har fått melding om oppstart.

Det er utarbeidet egne verneforskrifter tilpasset hvert enkelt område som inngår i høringsdokumentene. Disse verneforskriftene og en mer presis avgrensing av spesielt

områdene Høvringslia, Paradiskollen, Breie, Budeiberget, Øystre Slidreåne og Gjøvika vil være gjenstand for drøftinger med grunneierne under høring.

I naturreservatene vil hele økosystemet bli fredet, dvs. alle planter og dyr og de økologiske prosessene i området. Alle inngrep i området vil i utgangspunktet være forbudt inkludert skogsdrift og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, herunder jakt, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. Verneforskriftene kan eventuelt tilpasses ytterligere etter høring. Det er derfor viktig at høringsinstansene ser på verneforskriften for det enkelte område.

Fylkesmannen i Oppland har ansvaret for denne felles lokale og sentrale høringa. Denne høringsprosessen vil gi alle aktuelle parter mulighet til å komme med sine synspunkter på det foreliggende utkastet til frivillig vern av skog. Alle uttalelser vil bli lagt ved saken helt til sluttbehandlingen i Regjeringen.

I etterkant av høring, og etter eventuelle justeringer av verneforslagene på bakgrunn av høring, oversender Fylkesmannen verneplanen med sin tilråding til Miljødirektoratet som så gir sin tilråding til Klima- og miljødepartementet (KLD). KLD gjennomgår direktoratets anbefaling og legger endelig forslag til verneplan fram for Regjeringen. Vernevedtak fattes som kongelig resolusjon i statsråd (se foran).

Verneplanens omfang

Gjennom dette dokumentet høres det på vern av i alt ca. 13060 dekar, hvorav ca. 9804 dekar er produktiv skog. For en mer detaljert oversikt vises til tabell 2 nedenfor.

Tabell 2. Områdeoversikt.

Område	Kommune(r)	Totalareal (daa)	Areal produktiv skog (daa)	M.o.h.	Verneverdi
Høvringslia	Sel	1346	650	350-1045	**
Solbrålia utv.	Nord-Fron	425	327	240-630	****
Bjønnhaugen	Gjøvik og Nordre Land	1847	1501	665-840	**
Kalvberget	Østre Toten	762	490	455-665	*/**
Paradiskollen	Lunner	3840	3121	275-670	**
Breie	Etnedal og Nord-Aurdal	2880	1982	765-870	**
Dokka utv.	Nordre Land	20	20	385-425	***
Budeiberget	Nordre Land	890	785	600-710	**
Øystre Slidreåne	Vestre Slidre og Øystre Slidre	870	748	415-520	4
Gjøvika	Gran	180	180	190-310	***

Høring

Verneforslagene sendes med dette på høring. Alle som måtte ønske det, kan komme med innspill og merknader til forslagene. Fylkesmannen ber spesielt om synspunkter på følgende:

- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at eventuelle konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i verneforskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Avgrensing av de aktuelle områdene.
- Vi ber om synspunkter på verneforskriften og eventuelle merknader til spesielle forhold i det enkelte område. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Om det er behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.

Frist for å avgi uttalelse settes til **10. august 2017**.
Eventuelle uttalelser sendes:
Fylkesmannen i Oppland,
Miljøvernavdelingen,
Postboks 987,
2604 Lillehammer
eller på e-post til: fmoppost@fylkesmannen.no.

Oversiktskart

Forslag til vern av områder som naturreservat

Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017

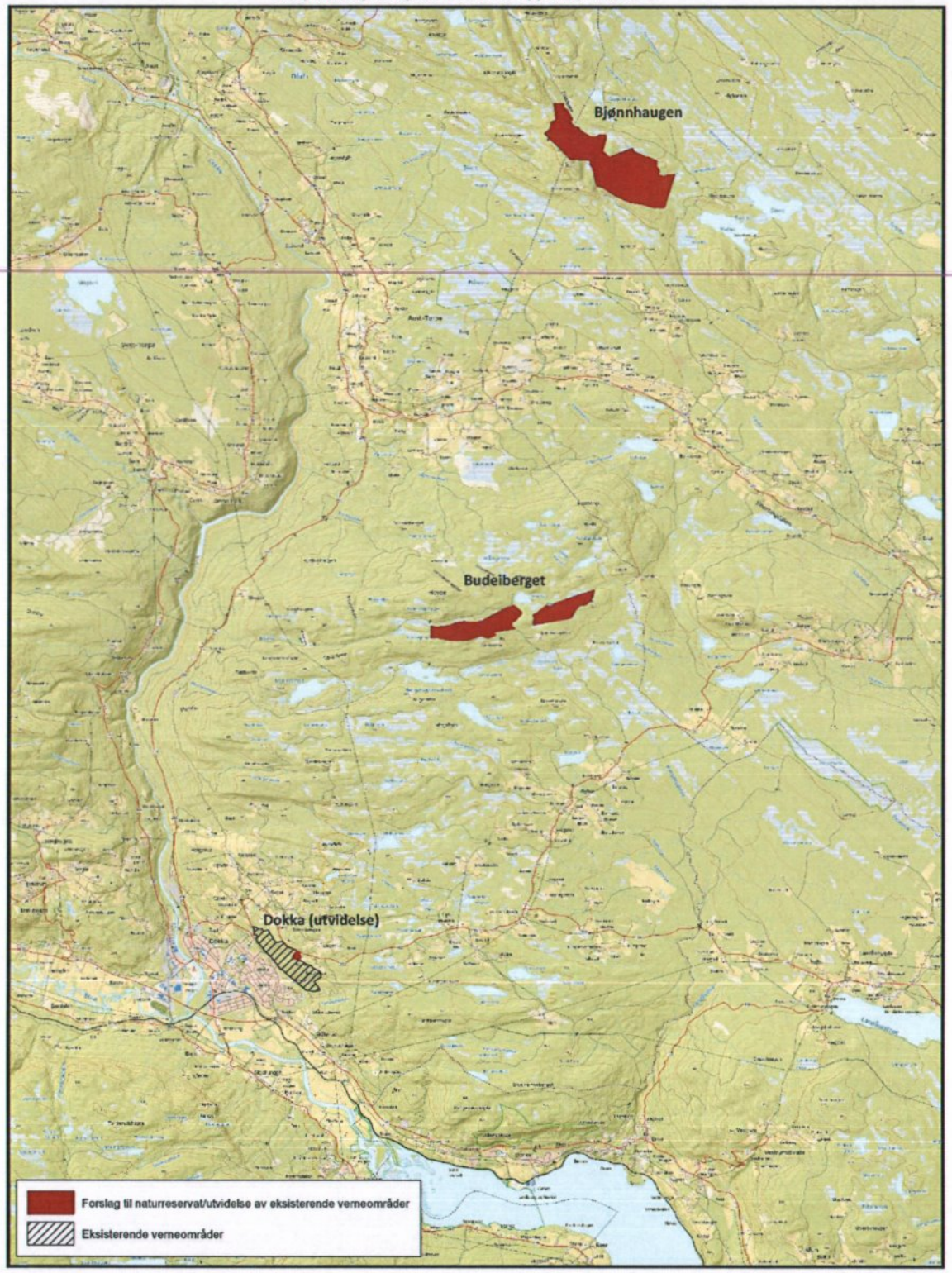

Forslag til vern av områder som naturreservat

Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017

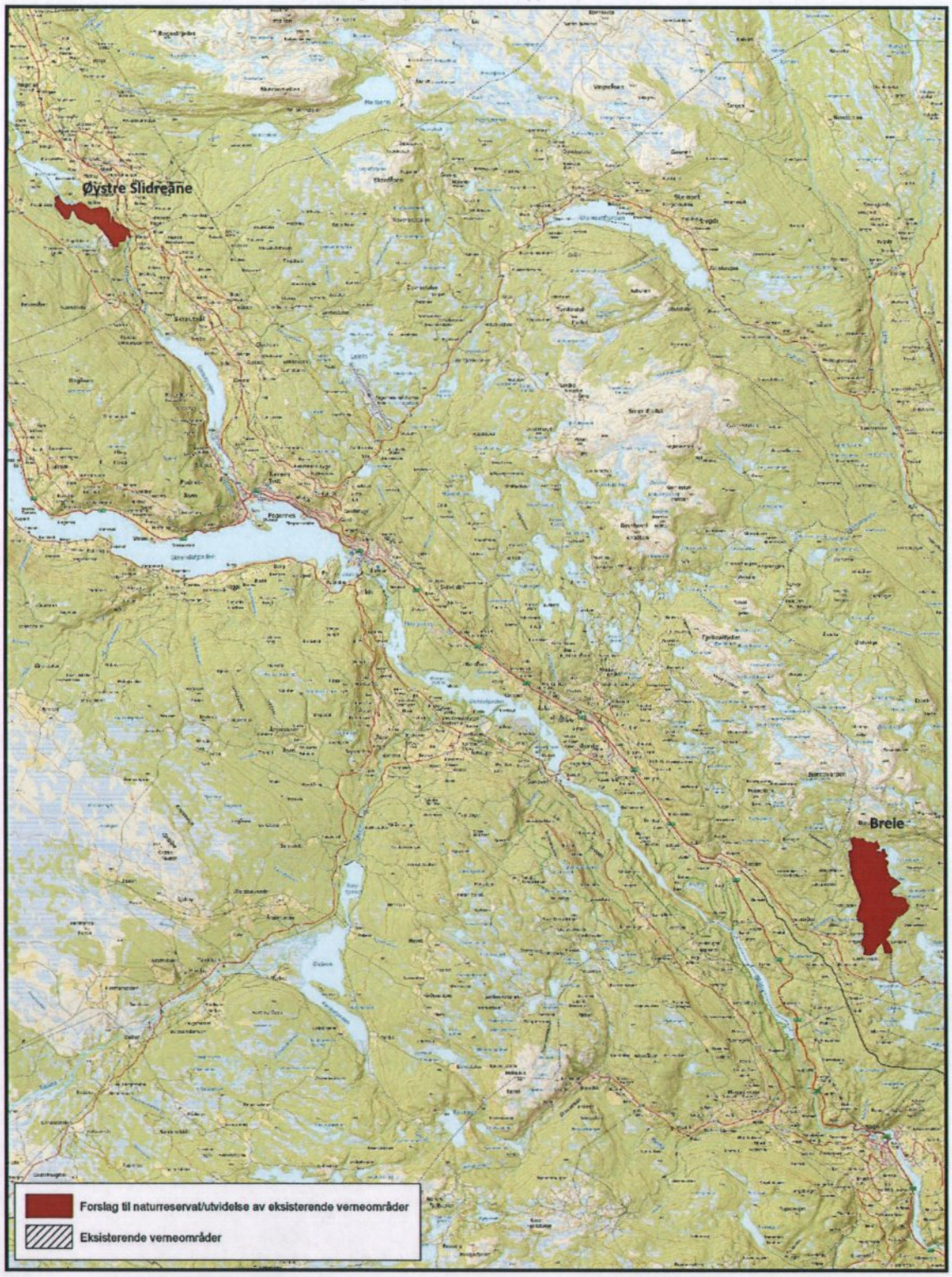

Forslag til vern av områder som naturreservat

Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017

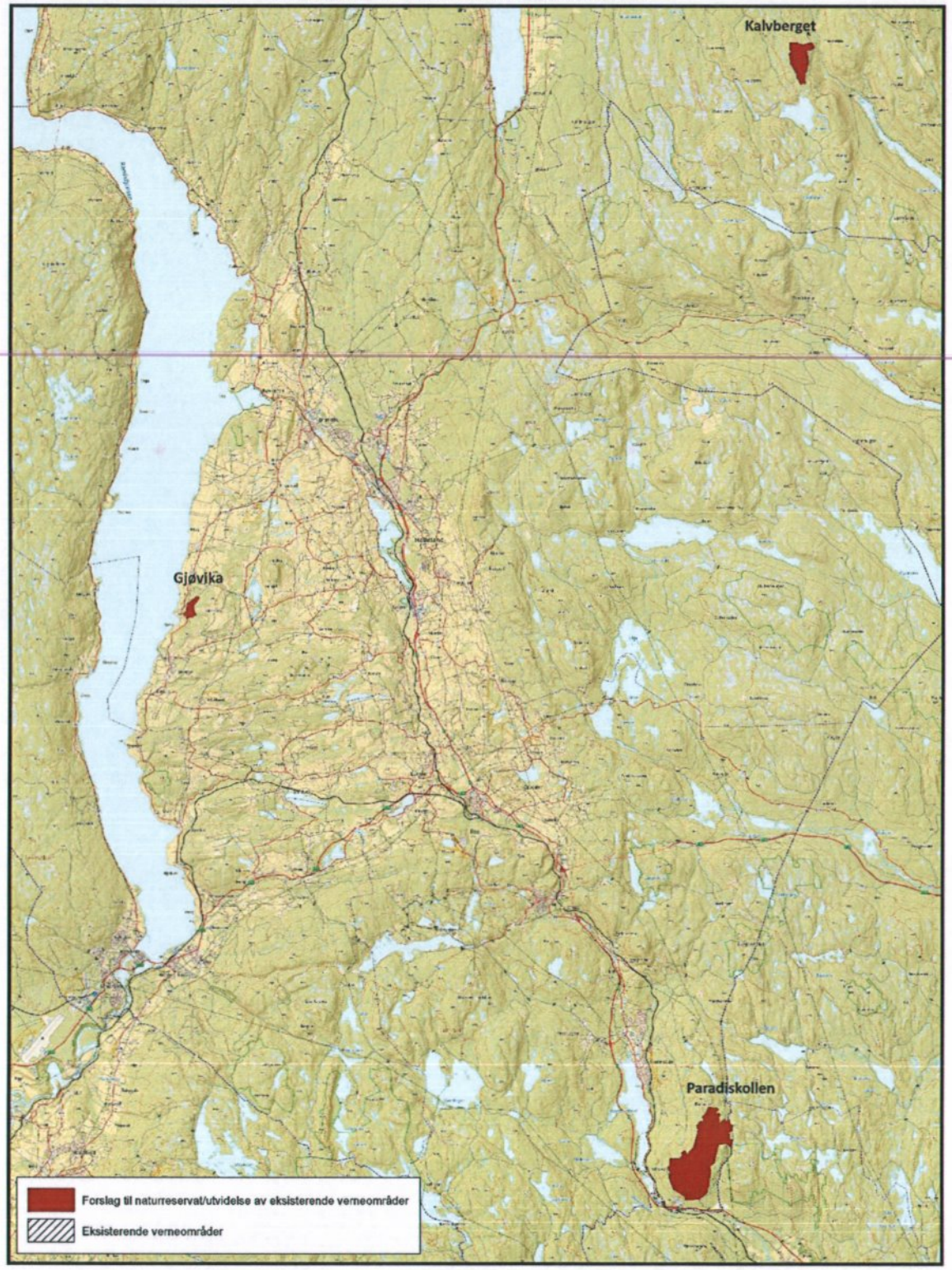

Forslag til vern av områder som naturreservat

Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017

Områdebeskrivelser med utkast til verneforskrift og kart

Vi gjør oppmerksom på at skogbruksopplysningene i områdebeskrivelsene er generelle og delvis bygd på anslag.

Høvringslia

Kommune: Sel
Verneverdi: **
Areal: ca. 1346 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 263/1, 268/1, 268/3, 268/5, 268/14, 270/1, 270/128, 271/2, 273/9, 273/17, 276/2, 276/31

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Høvringslia ligger i Gudbrandsdalens vestvendte dalside, lengst nord i Sel kommune. Dalsida stiger ganske jevnt og bratt oppover til snaufjellet. Dalsida er ikke rett vestvendt, men har en svakt nordlig eksposisjon. I området inngår en forholdsvis storvokst osp-gråor-furuskog på litt rikere mark, av typen småbregneskog med overgang til lågurtskog og høgstaudevegetasjon. Resten av området er dominert av ordinære og fattige skog- og vegetasjonstyper. Tresjiktet er sterkt dominert av furu, men det inngår også parti av henholdsvis bjørk og osp. Noenlunde velutviklet naturskogsstruktur med god aldersspredning til 150-200 år dekker en mindre andel av verneverdig areal. Større deler av arealet består av svakt aldersspredd til nesten ensaldret skog, og typisk 50-100 år gammel. Dødvedelementer opptrer sparsomt eller er fraværende med unntak av små parti hvor det har skjedd utglidning/ras, snøskred eller stormfelling. Ovenfor ca. høgdekote 750-800 m.o.h. overtar fjellbjørkeskogen. Et mindre antall moderat krevende gammelskogsarter er påvist. Flertallet av disse er funnet på osp eller små bergvegger/store steinblokker. På sistnevnte substrat opptrer flere luftfuktighetskrevende arter lav og mose, men forekomstene er begrenset til ganske små og avgrensete areal. I alt er det pr. 2013 påvist 6 rødlistearter etter gjeldene rødliste. Gradienten fra dalbotn og opp til fjellet er verdifull.

Høvringslia er vurdert som regionalt verneverdig,**. Denne vurderingen styrkes av forekomsten av lavlandsskog med relativt rik, grovvokst, høyproduktiv furuskog og rik boreal lauvskog med mye gammel osp og annen lauvskog som er sjeldent og avhengig av at den forekommer utenfor granas utbredingsområde. Området har en naturtype som grenser opp mot den rødlistede naturtypen lågurt-lyngfuruskog. Området representerer på en god måte furuskogområdene i lavlandet i øvre del av Gudbrandsdalen. Denne typen er dårlig representert i verneområdene tidligere. Området vil kunne bidra til inndekking av den generelle skogvernmangelen, rike skogtyper (liten grad) og boreale lauvskoger.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare en representativ skogtype for regionen med forekomst av lavlandsskog med relativt rik, grovvokst, høgproduktiv furuskog og rik boreal lauvskog. Det er spesielle og sjeldne verdier knyttet til eldre ospebestand i blanding med furu og gråor på litt rikere mark, samt lågurtpreget småbregne-furuskog og små bergvegger og store steinblokker. Forekomsten av den rike furuskogen og den rike, boreale lauvskogen er avhengig av at de forekommer utenfor granas utbredningsområde. Deler av området er godt utviklet mot en naturskogtilstand. Den rike furuskogen har potensial til å utvikle betydelig større naturverdier. Det finnes truete lavarter i området som er typiske for deler av hoveddalføret i Gudbrandsdalen og som denne regionen har et spesielt ansvar for å ta vare på.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

ANDRE INTERESSER OG INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det går en traktorveg innom området i vest. Tilgrensende skogarealer er avhengig av at denne kan benyttes i forbindelse med skogbruk. Den gamle Kongevegen går gjennom området. Det produktive skogarealet er ca. 650 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 10328m3. Verneforslaget grenser i nedkant til E6.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Verneforslaget har to delområder. Mellom disse er det en smal teig der det ikke foreligger noe tilbud om vern. Dette er uheldig, men ikke avgjørende for områdets verneverdi. Det arbeides med å få fram et tilbud for vern også av denne teigen. Traktorvegen som går innom området og Kongevegen må kunne vedlikeholdes. Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Det er ikke behov for skjøtsel for å ivareta verneverdiene i området,

Vi viser til innspillet fra Statens vegvesen i forbindelse med oppstartmelding. Dette er kommentert foran i plandokumentet. Det er derfor i forbindelse med høringa nødvendig å få en nærmere vurdering av grensa for et mulig verneområde mot E6.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 12.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV HØVRINGSLIA NATURRESERVAT I SEL KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare en representativ skogtype for regionen med forekomst av lavlandsskog med relativt rik, grovvokst, høgproduktiv furuskog og rik boreal lauvskog. Det er spesielle og sjeldne verdier knyttet til eldre ospebestand i blanding med furu og gråor på litt rikere mark, samt lågurtpreget furuskog og små bergvegger og store steinblokker. Forekomsten av den rike furuskogen og den rike, boreale lauvskogen er avhengig av at de forekommer utenfor granas utbredningsområde. Deler av området er godt utviklet mot en naturskogtilstand. Den rike furuskogen har potensial til å utvikle betydelig større naturverdier. Det finnes truete lavarter i området som er typiske for deler av hoveddalføret i Gudbrandsdalen og som denne regionen har et spesielt ansvar for å ta vare på.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Sel kommune: 263/1, 268/1, 268/3, 268/5, 268/14, 270/1, 270/128, 271/2, 273/9, 273/17, 276/2, 276/31

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1346 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sel kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende traktorveg i henhold til tilstanden på vernetidspunktet. Eksisterende traktorveg er avmerket på vernekartet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. ***(regulering av ferdsel)***
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
b) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet og den gamle Kongevegen.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveg vist på vernekartet.
c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med skogsdrift på eksisterende traktorveg vist på vernekartet.
d) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe.
d) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger, herunder den gamle Kongevegen.
e) Etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
f) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
g) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
h) Tiltak mot ras og skred på Europaveg 6.
i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, f og h.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

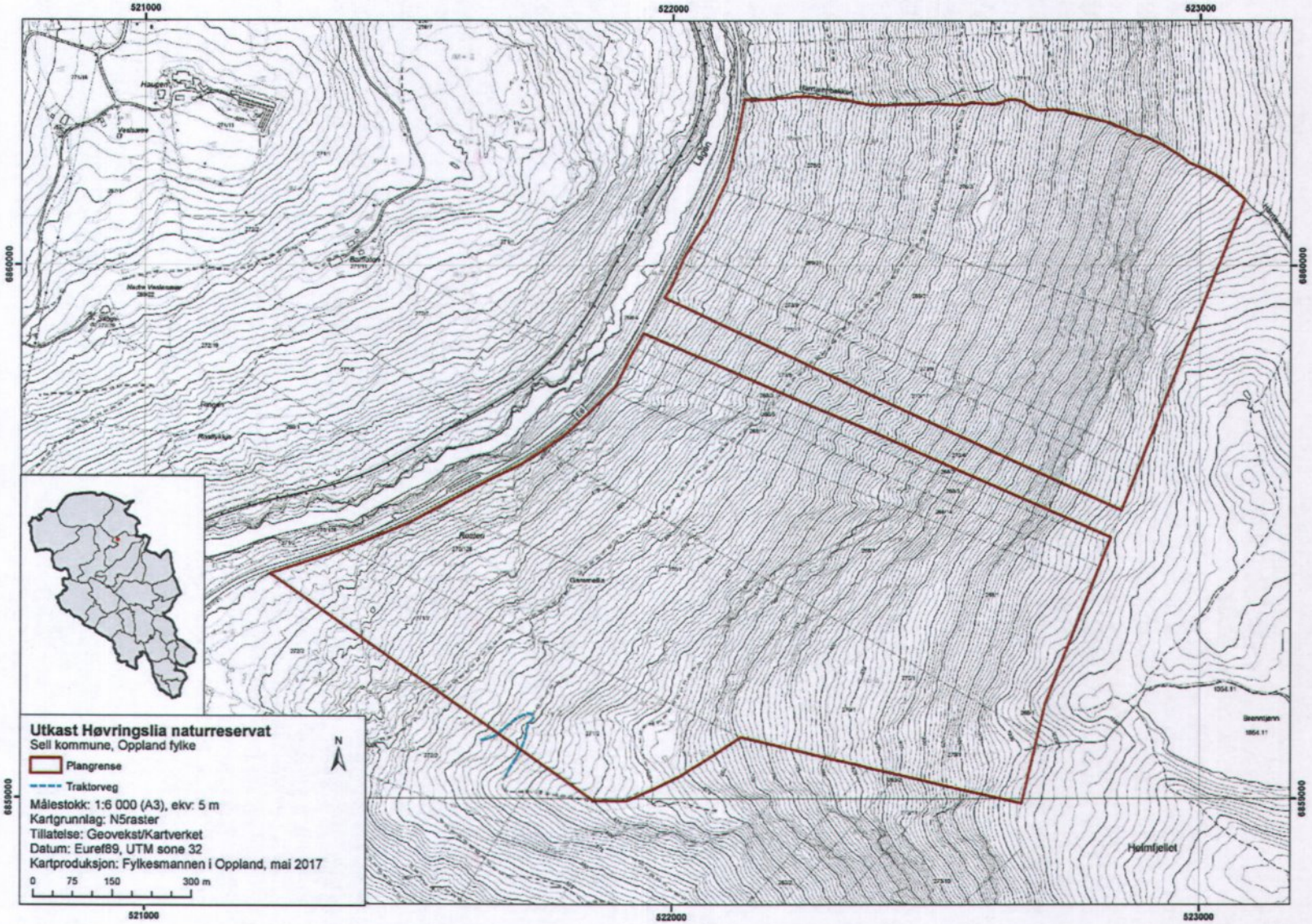
521000
522000
523000
6860000
6859000
Utkast Høvringslia naturreservat
Sell kommune, Oppland fylke
Plangrense
Traktorveg
Målestokk: 1:6 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 75 150 300 m
N
Helmfjellet

Solbrålia naturreservat utvidelse - Stordalsberget

Kommune: Nord-Fron
Verneverdi: ****
Areal: ca. 425 dekar (gjelder utvidelsen, totalt areal med eks. naturreservat utgjør ca. 901 dekar)
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 271/1, 274/1, 275/1, 276/6, 276/14

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER
Stordalsberget ligger på østsida av Gudbrandsdalen, rett ovenfor gamle E6, i Nord-Fron kommune på grensa til Sør-Fron. Bart fjell/fjellvegg dominerer sentrale deler. Resterende deler har et tynt og usammenhengende morenedekke, med unntak av de lågestliggende delene som har breelv- og elveavsetninger. En i hovedsak sørvendt eksposisjon og svært tørt klima fører til at lokaliteten er ekstremt varm og tørr, og favoriserer varmekjære og kontinentale arter. Det er en klar dominans av tørre til ekstremt tørre vegetasjonstyper, men småskala-topografisk variasjon, forekomst av en bekk og ulike typer rasmark og bergvegger, gjør at vegetasjonsvariasjonen er relativt god. Rike skogsamfunn er dominerende. Lågurtskog er klart vanligste vegetasjonstype, og forekommer i mosaikk med kalklågurtskog, men det er også noe gråor-heggeskog i en avbrutt stripe i nedre del av lia. Naturlig åpen og delvis beitepåvirket eng på rasmark og berghyller er vanlig. I midtre del er skogen eldre til gammel og dominert av hengebjørk og i mindre grad furu. Nord (øverst) og stedvis i midtre deler av lia er det dominans av middelaldrende og yngre furuskog.

Stordalsberget er en klassisk insektlokalitet med funn av en lang rekke rødlistearter – hvorav flere er vurdert som kritisk truet og enkelte kun er kjent herfra i Norge. Et svært gunstig mikroklima og sørvestvendt eksposisjon gjør at kravstore varmekjære insektarter trives her. En del av artene er vedlevende, de resterende er knyttet til urter og/eller varm, skrinn sandjord. Lokaliteten har også flere truete lavarter i hovedsak knyttet til små bergvegger og overheng. Enkelte rødlistede karplanter er også kjent. Totalt er 88 rødlistearter påvist.

De største naturverdiene finnes i de mer eller mindre åpne engpartiene, rasmarkene og bergveggene, samt i hengebjørkliene med forekomst av gamle trær og grov dødved av bjørk. Påvist artsmangfold i området er ekstremt spesielt og med en svært stor andel rødlistearter. Stordalsberget vurderes i all hovedsak som følge av det påviste artsmangfoldet som nasjonalt verdifullt og svært viktig, ****. Området må også ses i sammenheng med eksisterende Solbrålia naturreservat som utfyller verneverdiene i området. Området oppfyller mangler i skogvernet på eldre boreale lauvskoger i ustabile habitater samt rike skogtyper. Naturverdiene er knyttet til en mosaikk av rike skogtyper, sørberg, rasmark og kalkberg i et varmt, tørt og solrikt lokalklima. Det er et stort udekket vernebehov for slik natur som nesten ikke er fanget opp i verneområder.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare en god representant for de varmeste solside-liskogene i Gudbrandsdalen med velutviklet kalkgranskog og kalkrike sørberg-, bergvegg- og rasmarknaturtyper med tilhørende artsmangfold. Området er en klassisk insektlokalitet med et artsmangfold som er ekstremt spesielt og med en svært stor andel truete, sjeldne og sårbare arter.

Naturreservatet har mange ulike skogsamfunn og variert vegetasjon i mosaikk der rike skogtyper dominerer med kalkgranskog, lågurtskog med både gran, bjørk og furu, høgstaudeskog, gråor-heggeskog og hengebjørkskog. I tillegg til insekter har området et rikt artsmangfold av karplanter, kalkberglav, mykorrhizasopp og fugl, bl.a. spetter. Området har en svært god lisidegradient. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene har behov for skjøtsel.

ANDRE INTERESSER OG INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv, bl.a. ridning. Det går en gammel ferdselsveg (framstår som sti i dag) fra dalbunnen, innunder Stordalsberget opp til plassen Kleiva. Det er ønskelig at denne kan vedlikeholdes. Det produktive skogarealet er ca. 327 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 5885m3. Verneforslaget grenser i nedkant til gamle E6, nå fylkesveg 312, og en boligeiendom.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Vi viser til innspillet fra Statens vegvesen i forbindelse med oppstartmelding. Dette er kommentert foran i plandokumentet. Det er derfor i forbindelse med høringa nødvendig å få en nærmere vurdering av grensa for et mulig verneområde mot fylkesveg 312.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Verneverdiene i området er delvis kulturbetingede og skjøtselsavhengige. Dette gjelder særlig deler av insektlivet. Det må derfor utarbeides en forvaltnings-/skjøtselsplan for området som må ses i sammenheng med eksisterende Solbrålia naturreservat.

Det er hjemmel for å kunne tillate vedlikehold av den gamle ferdselsvegen til plassen Kleiva, jf. utkast til verneforskrift § 7 e.

Området er sårbart for forstyrrelser og slitasje bl.a. ovenfor hekkende rovfugl. Det er derfor satt et forbud mot teltleirer i utkast til verneforskrift. Det er også en regulering av sykling til stier og traktorveger avmerket på vernekartet. Dette er i tråd med eksisterende verneforskrift for Solbrålia naturreservat fra 2015. Det kan også bli behov for ferdselsregulering i de partier av området der det er en slitasjesvak vegetasjon. Ved et vern vil det bli gjennomført kanaliserende tiltak og informasjon for å unngå ferdsel i sårbare områder.

Navnet *Solbrålia* gjenspeiler ikke området *Stordalsberget*. Der er derfor forslag om at det nye og utvidete naturreservatet får navnet *Solbrålia og Stordalsberget naturreservat*.

Fylkesmannen i Oppland, 12.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV SOLBRÅLIA OG STORDALSBERGET NATURRESERVAT I SØR-FRON OG NORD FRON KOMMUNER I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare en god representant for de varmeste solside-liskogene i Gudbrandsdalen med velutviklet kalkgranskog og kalkrike sørberg-, bergvegg- og rasmarknaturtyper med tilhørende artsmangfold. Området er en klassisk insektlokalitet med et artsmangfold som er ekstremt spesielt og med en svært stor andel truete, sjeldne og sårbare arter.

Naturreservatet har mange ulike skogsamfunn og variert vegetasjon i mosaikk der rike skogtyper dominerer med kalkgranskog, lågurtskog med både gran, bjørk og furu, høgstaudeskog, gråor-heggeskog og hengebjørkskog. I tillegg til insekter har området et rikt artsmangfold av karplanter, kalkberglav, mykorrhizasopp og fugl, bl.a. spetter. Området har en svært god lisidegradient. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene har behov for skjøtsel.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Sør-Fron kommune: 55/1. Nord-Fron kommune: 271/1, 274/1, 275/1, 276/6, 276/14.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 901 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sør-Fron kommune og Nord-Fron kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting.
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av traktorveger og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Traktorvegene som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

h) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg.
i) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

§ 5. *(regulering av ferdsel)*
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:
c) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
d) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet.
e) Bruk av sykkel er forbudt utenom eksisterende traktorveger og stier avmerket på vernekartet.

§ 6. *(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)*
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:
a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med landbruksnæring og utfrakt av felt elg, hjort og bjørn på traktorvegene avmerket på vernekartet.
c) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
d) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Det skal i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
f) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. *(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)*
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:
a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier avmerket på vernekartet og gamle ferdselsveger.
f) Etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
g) Ridning langs bestemte traseer.
h) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
i) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
j) Nødvendig opprusting av eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet.
k) Tiltak mot ras og skred på fylkesveg 312.
l) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.

n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c, d, e, h, j og k.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

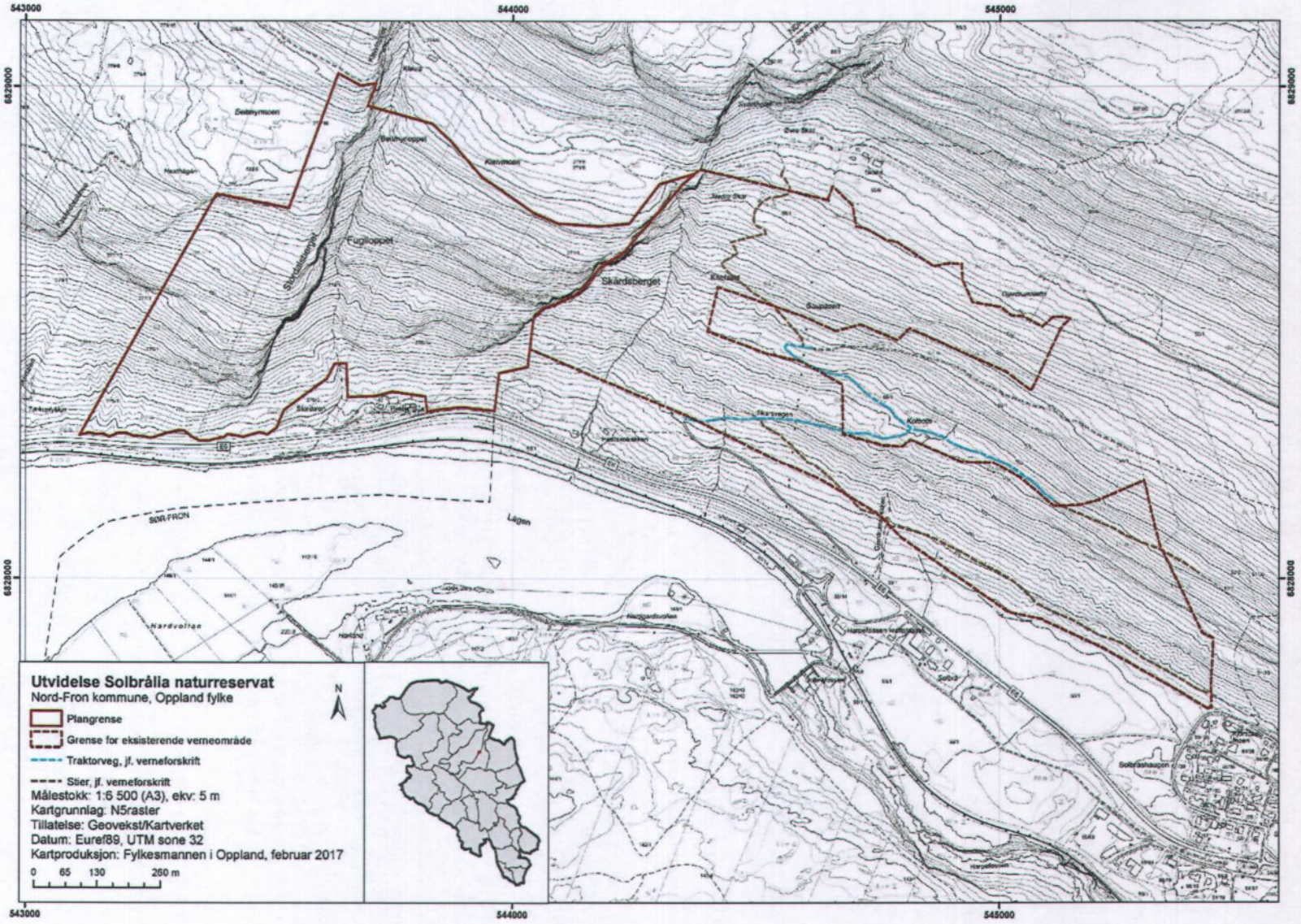
543000
544000
545000
6829000
6828000
Utvidelse Solbrålia naturreservat
Nord-Fron kommune, Oppland fylke
Plangrense
Grense for eksisterende verneområde
Traktorveg, jf. verneforskrift
Stier, jf. verneforskrift
Målestokk: 1:6 500 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, februar 2017
0 65 130 260 m
N
Fugiloppet
Skårdsberget
Lågen
SØR-FRON
Hardvollan
Solbrå
Solbråshaugen

Bjønnhaugen

Kommuner: Gjøvik og Nordre Land
Verneverdi: **
Areal: ca. 1847 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): Gjøvik kommune: 253/9, 253/13, 253/49, 253/66, 255/10. Nordre Land kommune: 106/5.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området ligger på kjølen mellom Aust-Torpa og Snertingdalen i vest og Vismunda i øst i grenseområdet mellom Gjøvik og Nordre Land kommuner. Terrenget er småkupert med en del myr. Området har markerte nordvendte lisider. Det er grandominert med en del gammelskogkvaliteter, bl.a. noe liggende og stående død ved og gamle trær. Bjørk og rogn finnes spredt. Furu er sjelden. Området er dominert av fattig til intermediær rik vegetasjon. Myrene i øst er stedvis noe rikere, bl.a. med forekomst av rikmyr. I de høgereliggende toppområdene og de nordvendte lisidene finnes flere delpopulasjoner av huldrestry. I tillegg finnes også enkelte andre rødlistearter og signalarter.

Området har en særlig viktig funksjon for den direkte truete arten huldrestry. I området forekommer også rik sumpskog og rikmyr som er en rødlistede naturtyper. Området har regional verdi **. I forhold til mangelanalysen oppfyller området den generelle mangelen om å ha en viktig forekomst av en truet art.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et område med i all hovedsak gammel granskog som har rike forekomster av den direkte truete arten huldrestry. Arten er en internasjonal ansvarsart for Norge. I naturreservatet er det en del død ved og gamle trær og rødlistede lav- og sopparter knyttet til dette naturmiljøet. Videre har området en mindre andel av de rødlistede naturtypene rikmyr og rik sumpskog.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 1501 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 16362m3. Eiendommen gnr./bnr. 255/10 har behov for å kjøre tømmer gjennom naturreservatet fra et område nord for dette fordi myra nordafor er for blaut å kjøre over.

Det går flere stier og gamle ferdselsveger gjennom området. Disse ferdselsvegene er kartfestet. Det går også ei skiløype inn i området fra Nordre Land. Denne og et kjørespor som blir benyttet til å frakte materialer mm. til ei hytte, er avmerket på vernekartet. Det er permanente jakttårn i området. På Taket ligger restene etter et gammelt branntårn (kulturminne). Det er usikkert om dette er utenfor eller innenfor verneforslaget.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Mellom gnr./bnr. 255/10 i Gjøvik og 106/5 i Nordre Land er det tatt med noe ungskog med restaureringspotensial for å få et godt arrondert verneområde. Området Gråbeinhaugen utenfor verneforslaget i nord har fremmede treslag, bl.a. fjelledelgran, etter plantinger på 1960-tallet. Det kan være spredningsfare inn i framtidig verneområde.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Ut fra foreliggende kunnskap er det ikke behov for skjøtsel i området for å ivareta verneverdiene i området.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 15.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV BJØNNHAUGEN NATURRESERVAT I GJØVIK OG NORDRE LAND KOMMUNER I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare et område med i all hovedsak gammel granskog som har rike forekomster av den direkte truete arten huldrestry. Arten er en internasjonal ansvarsart for Norge. I naturreservatet er det en del død ved og gamle trær og rødlistede lav- og sopparter knyttet til dette naturmiljøet. Videre har området en mindre andel av de rødlistede naturtypene rikmyr og rik sumpskog.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Gjøvik kommune: 253/9, 253/13, 253/49, 253/66, 255/10. Nordre Land kommune: 106/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1847 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Gjøvik kommune og Nordre Land kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:
a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende traktorveger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Eksisterende traktorveger er avmerket på vernekartet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. ***(regulering av ferdsel)***
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:
a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
b) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende traktorveger og kjørespor avmerket på vernekartet.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:
a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveger vist på vernekartet.
c) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
e) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløype i eksisterende løypetrasé avmerket på vernekartet fram til og med 10. april eller til og med 2. påskedag dersom den faller seinere enn 10. april.

f) Nødvendig motorferdsel på frossen og snødekt mark for utfrakt av tømmer fra området på eiendommen gnr. 255 bnr. 10 i Gjøvik nord for naturreservatet gjennom dette til eksisterende veg på traseer bestemt av forvaltningsmyndigheten.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe.
d) Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, gamle ferdselsveger og skiløype vist på vernekartet.
f) Etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
g) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
h) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
i) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
j) Nødvendig motorisert ferdsel for transport av materialer, ved, varer og utstyr til hytte langs kjørespor avmerket på vernekartet.
k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c, d og e.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

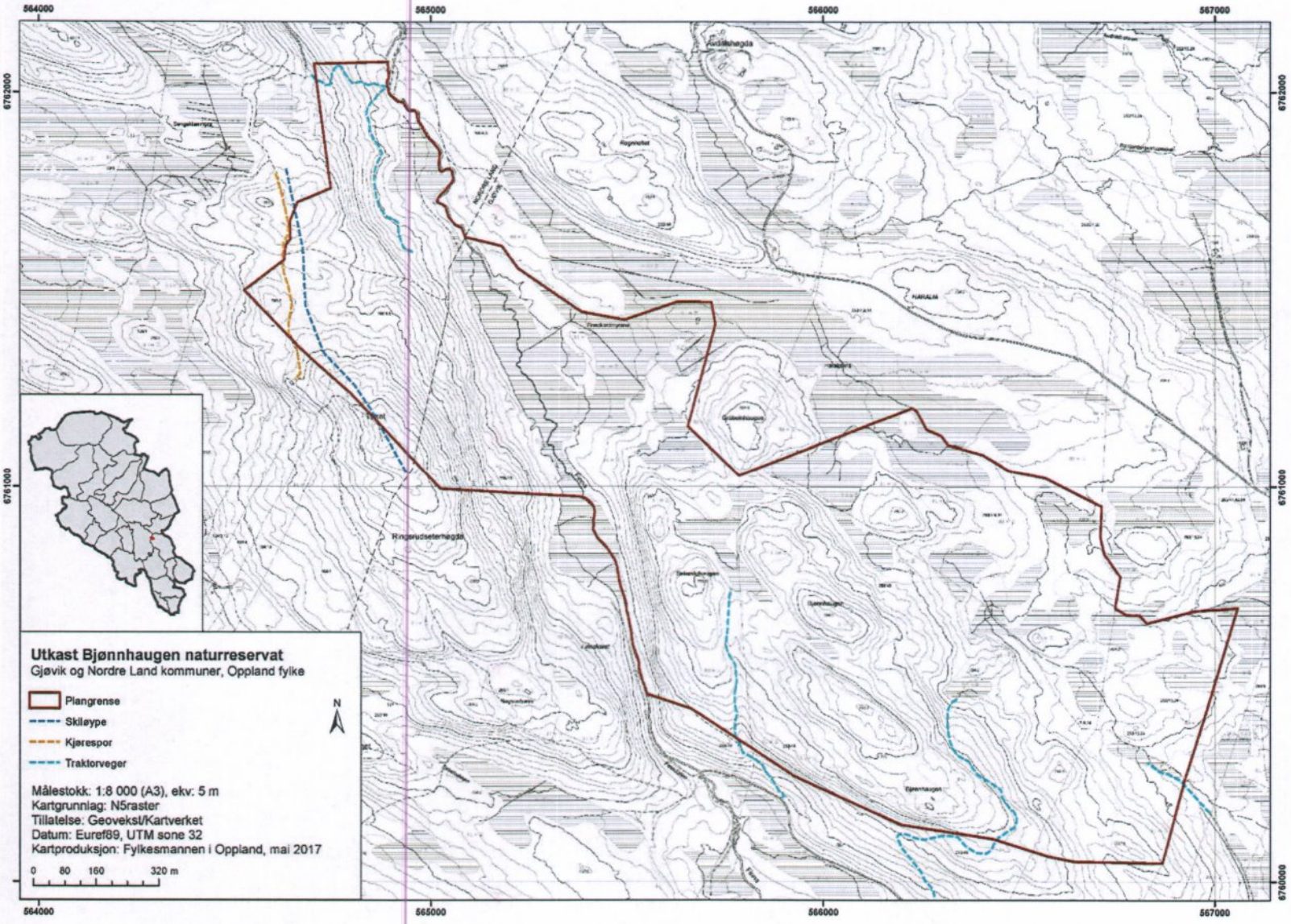
564000
565000
566000
567000
6762000
6761000
6760000
Ringerudseterhøgda
Utkast Bjønnhaugen naturreservat
Gjøvik og Nordre Land kommuner, Oppland fylke
Plangrense
Skiløype
Kjørespor
Traktorveger
N
Målestokk: 1:8 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 80 160 320 m

Kalvberget

Kommune: Østre Toten
Verneverdi: */**
Areal: ca. 762 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 308/1, 309/1.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området omfatter et toppområde omkring Kalvberget sentralt på Totenåsen mellom Østre Toten og Hurdal. Vegetasjonstypene er fattige i hele området. Lauvskog forekommer fragmentarisk. Gran kommer inn i søkk med noe djupere jordsmonn og i nedkant/utkant av området. Furu dominerer ellers. Stedvis forekommer begge disse treslagene i fin mosaikk. Skogen framstår som forholdsvis homogen og en- til flersjiktet. Skogen i hele området er gammel, til dels svært gammel, og furu virker gjennomgående atskillig eldre enn gran. Det er flere rødlistede arter innenfor området, hvorav én truet art, huldrestry.

I rapporten fra den naturfaglige kartlegginga som ble gjort i forbindelse med frivillig vern, fikk Kalvberget verneverdien *, lokalt verdifullt. Det er også gjort en naturfaglig kartlegging og vurdering av biolog Reidar Haugan. I denne rapporteringen har området fått verdien **, regionalt verneverdig. I forhold til mangelanalysen oppfyller området den generelle mangelen om å ha en forekomst av en truet art, i tillegg til forekomsten av gammel furuskog som er sjeldent forekommende i disse sentrale delene av indre Østlandet.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare en i hovedsak gammel og grov furuskog som er sjeldent i de sentrale, indre delene av Østlandet. Området har også forekomster av den direkte truete arten huldrestry og andre rødlistede arter. Huldrestry er en internasjonal ansvarsart for Norge.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 490 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 6562m3.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Området er i hovedsak en gammel, lågproduktiv furuskog. Det forekommer bl.a. noe hardvokst furugadd (kelogadd), noe som mangler i skogvernet. Så gammel og grov furuskog tilhørende «taigaelementet» med denne størrelse og naturfaglige kvalitet, er sjelden i dette aktuelle landskapet og trolig også på regionalt nivå, jf. også mangelanalysen for skogvernet. Fylkesmannen har lagt vesentlig vekt på disse forholdene og tilsvarende mindre vekt på kvaliteten området har som kontinuitetspreget granskog der verdien er liten. Ut fra en helhetlig vurdering mener Fylkesmannen Kalvberget har en regional verneverdi **, med kvaliteter som tilfredsstiller de krav naturmangfoldloven setter for vern som naturreservat etter § 37 i denne loven.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Ut fra foreliggende kunnskap er det ikke behov for skjøtsel i området for å ivareta verneverdiene i området.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 15.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV KALVBERGET NATURRESERVAT I ØSTRE TOTEN KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare en i hovedsak biologisk gammel og grov furuskog som er sjeldent i de sentrale, indre delene av Østlandet. Området har også forekomster av den direkte truete arten huldrestry og andre rødlistede arter. Huldrestry er en internasjonal ansvarsart for Norge.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Østre Toten kommune: 308/1, 309/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 762 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Østre Toten kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. ***(regulering av ferdsel)***
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

c) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
d) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
h) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
i) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
j) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger.
e) Etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
j) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
k) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
l) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 7 a, b, c og f.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

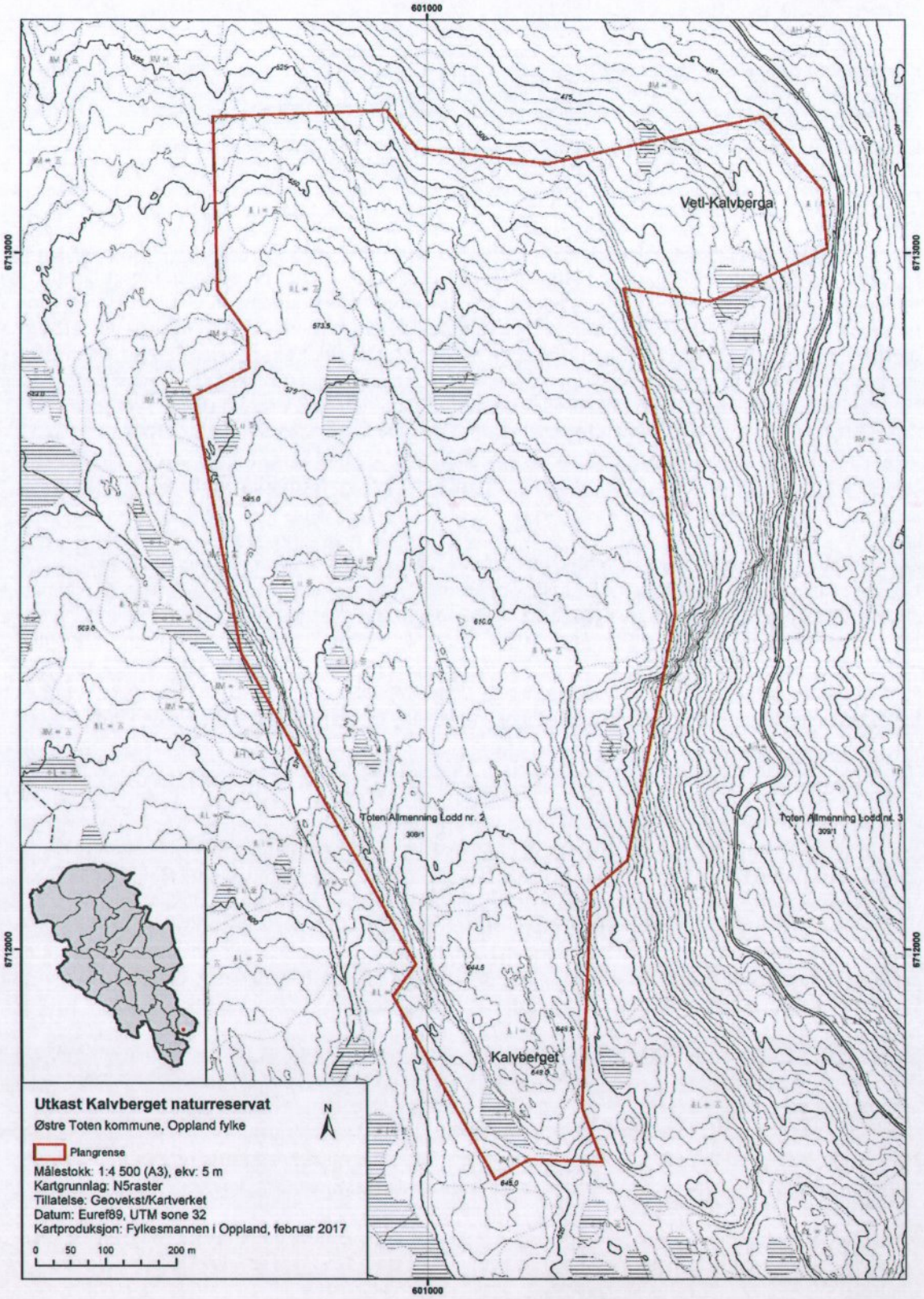
601000
6713000
6712000
Vetl-Kalvberga
Toten Almenning Lodd nr. 2
Toten Almenning Lodd nr. 3
Kalvberget
Utkast Kalvberget naturreservat
Østre Toten kommune, Oppland fylke
N
Plangrense
Målestokk: 1:4 500 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, februar 2017
0 50 100 200 m

Paradiskollen

Kommune: Lunner
Verneverdi: **
Areal: ca. 3840 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 115/80, 116/3.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Paradiskollen (Paradiskollen-Svartberget) er et forholdsvis stort naturskogsområde i Romerriksåsene, sør i Lunner kommune. Området utgjør et småkupert skogsplatå med sør- og vestvendte lisider. Det ligger nesten helt inntil Rundkollen naturreservat i Nittedal kommune. Til sammen utgjør de én funksjonell økologisk enhet som vil kunne bli et av de største skogvernområdene i regionen. Området ligger i all hovedsak i mellomboreal sone med mindre partier i sørboreal sone. Nordre halvdel av området domineres av nokså gammel blåbærgranskog i aldersfase. Et par steder finnes urskognær skog. I Svartberg-delen er granskogen yngre. Her finnes også en del furuskog. Skrentene i Svartberget har innslag av rikere flora, og en interessant og verdifull utpostforekomst av gammel edellauvskog (eikeskog) med lågurtflora samt ei lita bekkekløft. Området har spredte forekomster av nær tua vedboende sopp, men mer krevende arter er sparsomt forekommende. Området har også verdier for flere lavarter knyttet til eldre og fuktig granskog, samt at det har verdi for gammelskogtilknytta fuglearter.

Paradiskollen vurderes å være regionalt verdifullt, **. Området har, sett i sammenheng med tilgrensende naturreservat, betydelige naturverdier med et stort spenn med gammel barskog, gammel furuskog (inkludert lavlandsfuruskog), bekkekløft og edellauvskog, og til sammen vurderes det at områdene er nasjonalt verneverdig, ***. Av mangler i skogvernet i Norge oppfyller området isolert sett mangelen i mellomboreal sone «*boreal naturskog, særlig granskog rik på død ved*». I sørboreal sone er det mangel i vernet av «*gammel eikeblandingsskog*». Selv om området ikke ligger i en region hvor dette elementet er vanlig, er reliktforekomsten av urskognær eik svært interessant. Gammel granskog har et stort/middels stort udekket vernebehov i mellomboreal sone i Oppland. Et vern vil bidra noe til å dekke inn denne mangelen.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt stort naturskogsområde med stor økologisk variasjon. Sammen med tilgrensende naturreservat har området betydelige naturverdier med et stort spenn med gammel granskog, gammel furuskog (inkludert lavlandsfuruskog), bekkekløft og edellauvskog. Området har en svært sjelden, spesiell og verdifull utpostforekomst av eikeskog i tillegg til mindre partier med urskognær barskog. Området har også verdifulle forekomster av vedboende sopp og lavarter knyttet til eldre, fuktig granskog, i tillegg til et sårbart fugleliv. Innen relativt kort tid vil området kunne være egnet for mer krevende naturskogsarter.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 3121 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 40490m3.

I østre del av området går det en høgspentlinje. I sør går noen hundre meter av en skogsbilveg med nokså låg standard inn i området (i utkast til verneforskrift kalt traktorveg). På Pardiskollen er det ei lita bu.

Det går en blåmerket sti gjennom området i øst.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Det foreligger ikke avtale om frivillig vern. Dette arbeidet er under forberedelse. Ut fra foreliggende kunnskap er det ikke behov for skjøtsel i området for å ivareta verneverdiene.

Området ligger innenfor Marka. Det er registret spillplasser for storfugl i området og en hekkeplass for en rovfuglart som er sårbar for forstyrrelser i hele hekkeperioden. Også andre potensielt hekkende og sårbare rovfuglarter er registrert. Det er derfor svært viktig at bestemmelsene i verneforskriften som tilgodeser friluftsliv og idrett, blir forvaltet av aktørene på en slik måte at verneformålet blir ivaretatt og verneverdier ikke går tapt. Disse aktørene har derfor et stort ansvar i den videre forvaltningen av et eventuelt verneområde.

Fylkesmannen i Oppland, 16.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV PARADISKOLLEN NATURRESERVAT I LUNNER KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt stort naturskogsområde med stor økologisk variasjon. Sammen med tilgrensende naturreservat har området betydelige naturverdier med et stort spenn med gammel granskog, gammel furuskog (inkludert lavlandsfuruskog), bekkekløft og edellauvskog. Området har en svært sjelden, spesiell og verdifull utpostforekomst av eikeskog i tillegg til mindre partier med urskognær barskog. Området har også verdifulle forekomster av vedboende sopp og lavarter knyttet til eldre fuktig granskog, i tillegg til et sårbart fugleliv. Innen relativt kort tid vil området kunne være egnet for mer krevende naturskogsarter.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i § 1, første ledd.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Lunner kommune: 115/80, 116/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 3840 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Lunner kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. *(vernebestemmelser)*
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. *(generelle unntak fra vernebestemmelsene)*
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting.
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
g) Begrenset utvidelse av eksisterende stier som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.
h) Vedlikehold av traktorveg og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Traktorvegen som kan vedlikeholdes, er avmerket på vernekartet.
i) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.
j) Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere» av 3.12.1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.
k) Terrengløp på eksisterende stier eller utenfor sti dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.
l) Gjennomføring av andre arrangementer som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.
m) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg.
n) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

§ 5. *(regulering av ferdsel)*
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

e) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
f) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:
g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
h) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveg vist på vernekartet.
i) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Det skal i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
k) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:
a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Utbedring, omlegging og endring av eksisterende stier og gamle ferdselsveger.
o) Etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
p) Bruk av området til sykkelritt.
q) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
r) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
s) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
t) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.
u) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 h og § 7 a, b, c, d og h.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

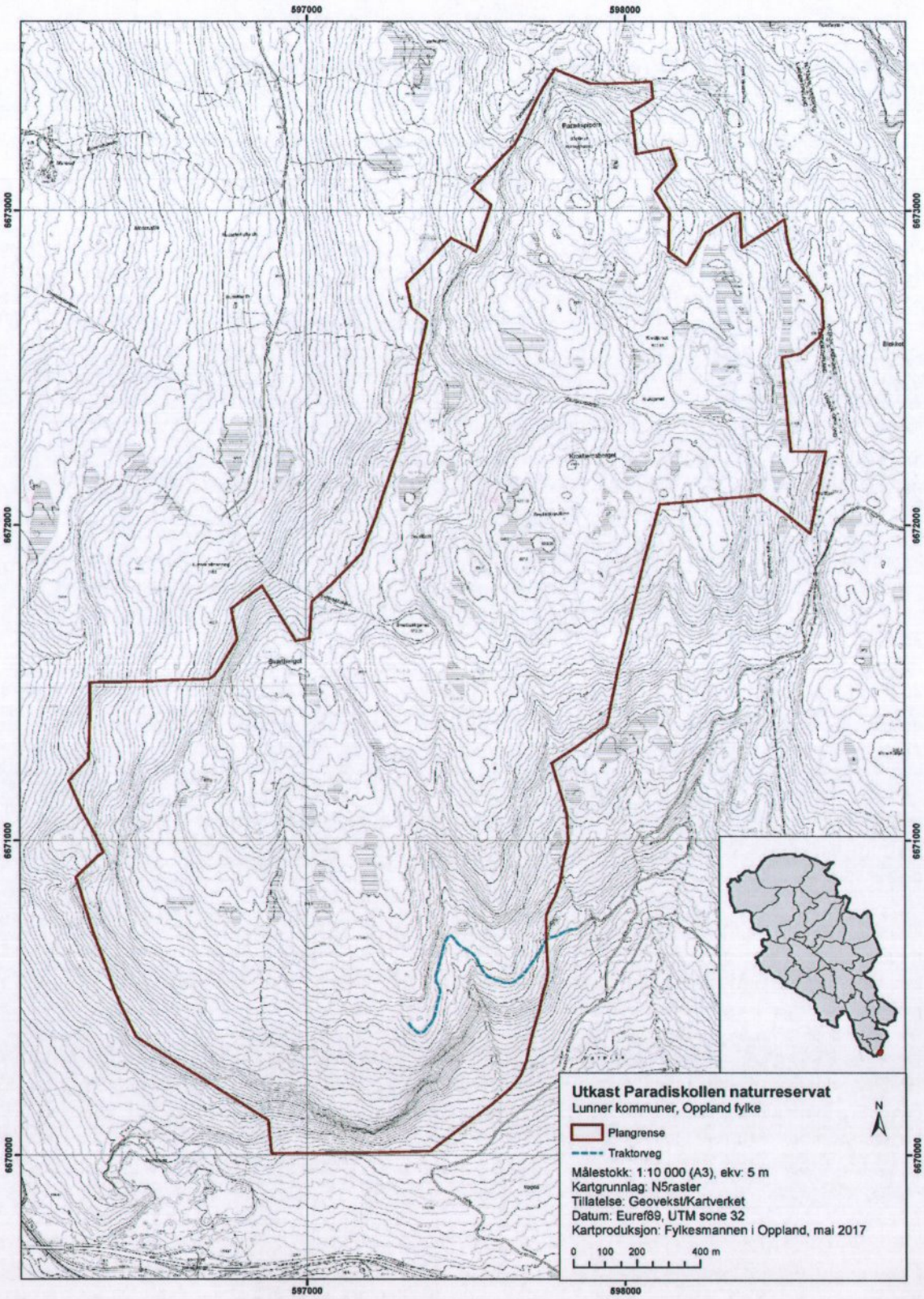
597000
598000
6673000
6672000
6671000
6670000
Utkast Paradiskollen naturreservat
Lunner kommuner, Oppland fylke
N
Plangrense
Traktorveg
Målestokk: 1:10 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 100 200 400 m

Breie

Kommuner: Etnedal og Nord-Aurdal
Verneverdi: **
Areal: ca. 2880 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): Etnedal kommune: 136/1, 136/6, 136/7, 136/11. Nord-Aurdal kommune: 103/9.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området ligger i sørlige del av Etnedal og Nord-Aurdal kommuner, like nord for Tonsåsen. Det er en del av et høgereliggende skog- og myrlandskap omkring grensa mellom mellomboreal og nordboreal sone, der små, markerte koller eller åspartier stikker opp fra et større, slakere myrlandskap. Det meste av området består av fattige bergarter, men mer næringsrike bergarter i form av kambrisk-ordovicisk leirskifer og fyllitt kommer imidlertid inn i flere deler av området. Vegetasjonen er dominert av fattige typer, der småbregnegranskog, dels blåbærgranskog, dominerer. I områdene med mer næringsrik berggrunn er også rikere typer viktige lokalt, fra fattig lågurtgranskog med innslag av noen litt mer krevende arter til rikere lågurttype, ofte i mosaikk med høgstaudeskog eller rik myrkant. I myr-/bekkesonen i forsenkninger er det også rikmyrselementer. Helt i sør, i lipartiene ned mot veien ved Samelstadtjednet, er det større høgstaudedominerte partier. Også i andre soner er det næringskrevende vegetasjonsutforminger, som inkluderer kildehorisonter, små sumpdrag og rikmyrsparti. Gran er klart dominerende treslag, men det er også et jevnt innslag med bjørk. Til tross for liten variasjon i topografi og høyde tiltar fjellskogspreget og betydningen av bjørk mot nord. Furu forekommer bare noen få steder. Tresjiktet har variert sjiktning. Dødvedmengden er så langt relativt sparsom, ofte noe mindre stokker og stort sett av lav nedbrytningsgrad. Det er rikelig med mosegrodde stubber, ofte grove, etter gammeldags plukkhogst, og kontinuitetsgraden er lav, med bare spredte funn av dødved-indikatorarter. Stedvis dominerer gammel naturskog. Ungskog etter nyere flatehogst har noen steder kommet med av arronderingsmessige årsaker nær kantene av undersøkelsesområdet, men det er også partier med ungskog mer sentralt. Det er utskilt flere nøkkelbiotoper etter MiS-metoden i søndre/vestre del, dels i kategori «trær med hengelav», dels i kategori «gamle trær». Det mest karakteristiske med hensyn til artsmangfold er knyttet til kryptogamene. Det er en typisk «hengelav-lokalitet» ved at området har rikelig mengde av skjegg- og strylaver. Ellers ble av jordboende sopp registrert mange arter som opptrer mer eller mindre fåtallig og som har sitt tyngdepunkt i høgereliggende, relativt næringsrike barskoger. Dødvedindikatorarter opptrer bare sparsomt, med noen få forekomster av rødlistearter.

Områdets største verdi er knyttet til at det finnes en god del areal med stordimensjonert, gammel granskog, og at det er rikelig med hengelav. Arealene med rikere berggrunn gir dessuten i noen grad innslag av mer næringskrevende vegetasjonstyper med flere forekomster av mindre vanlige jordboende sopparter. I tillegg kommer at området har en tilfredsstillende arrondering og er uberørt av nyere tekniske inngrep utenom moderne flateskogbruk, som imidlertid påvirker området i noen delområder. Det som trekker ned, er forholdsvis små mengder dødved og liten grad av kontinuitet. Breie vurderes å være regionalt verdifullt, **. Av mangler i skogvernet oppfyller området den generelle mangelen og mangelen for Øst-Norge av rikere skogtyper som lågurtgranskog og høgstaudeskog. Gammel granskog har et stort/middels stort udekket vernebehov i mellomboreal sone i Oppland. Et vern vil bidra noe til å dekke inn disse manglene. Høgstaudegranskog er på den norske rødlista for skog.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt stort naturskogsområde med en god økologisk variasjon som representerer skogene i denne regionen på en god måte. Deler av området har rikere skogtyper, andre rike naturtyper og næringskrevende vegetasjonsutforminger. Det finnes en god del stordimensjonert, gammel granskog, og det er rikelig med hengelav. Stedvis er det også forekomster av mindre vanlige jordboende sopparter. Området har en god arrondering og utgjør et helhetlig skog- og myrlandskap.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 1982 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 17900m3.

Det går enkelte merkede stier gjennom området, og det er oppkjørte skiløyper. I området er det også to Milorg-hytter fra 2. verdenskrig, flere permanente elgtårn og en brønn (i sør ved Samuelstad).

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Vi viser til innspillet fra Etnedal kommune i forbindelse med oppstartmelding og Fylkesmannen sin kommentar til innspillet foran i dette dokumentet. I Fylkesmannen sin vurdering er det også tatt hensyn til det høye ambisjonsnivået i skogvernet, og at det er et relativt lite tilbud om frivillig vern i denne delen av fylket. Dette siste har betydning for å få en tilfredsstillende naturgeografisk fordeling av skogvernområder og et best mulig representativt skogvern.

Det foreligger ikke avtale om frivillig vern. Dette arbeidet er under forberedelse. Ut fra foreliggende kunnskap er det ikke behov for skjøtsel i området for å ivareta verneverdiene.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 18.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV BREIE NATURRESERVAT I ETNEDAL OG NORD-AURDAL KOMMUNER I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt stort naturskogsområde med en god økologisk variasjon som representerer skogene i denne regionen på en god måte. Deler av området har rikere skogtyper, andre rike naturtyper og næringskrevende vegetasjonsutforminger. Det finnes en god del stordimensjonert, gammel granskog, og det er rikelig med hengelav. Stedvis er det også forekomster av mindre vanlige jordboende sopparter. Området har en god arrondering og utgjør et helhetlig skog- og myrlandskap.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Etnedal kommune: 136/1, 136/6, 136/7, 136/11. Nord-Aurdal kommune: 103/9.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2880 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Etnedal kommune og Nord-Aurdal kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. *(vernebestemmelser)*
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. *(generelle unntak fra vernebestemmelsene)*
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. *(regulering av ferdsel)*
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

g) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
h) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt.

§ 6. *(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)*
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
l) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
m) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
n) Nødvendig motorisert ferdsel for oppkjøring av eksisterende skiløyper etter standarden på vernetidspunktet.
o) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveger.
f) Etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
g) Ridning langs bestemte traseer.
h) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
i) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c, d, e og h.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

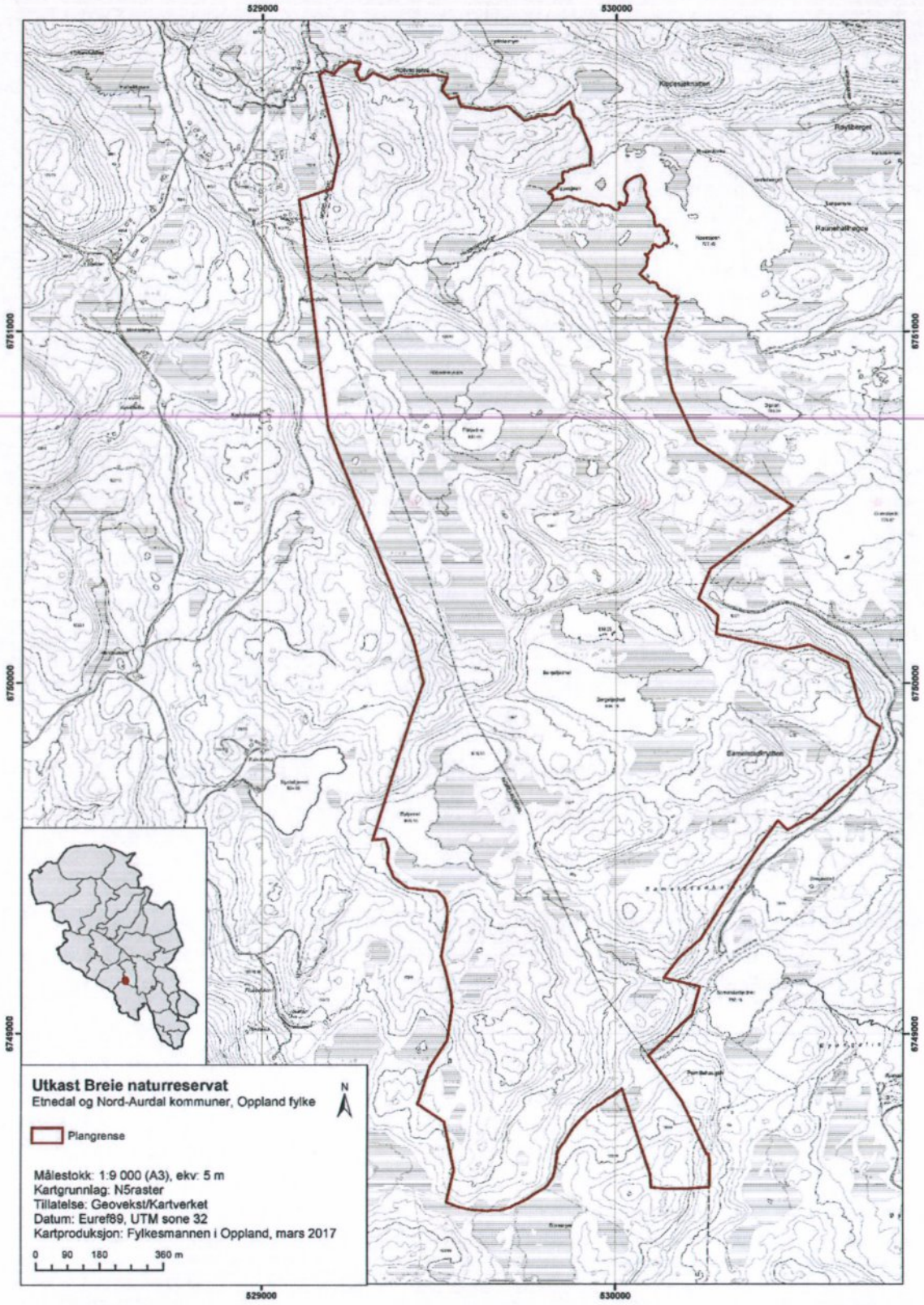
529000
530000
6751000
6750000
6749000
Utkast Breie naturreservat
Etnedal og Nord-Aurdal kommuner, Oppland fylke
N
Plangrense
Målestokk: 1:9 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mars 2017
0 90 180 360 m

Dokka naturreservat utvidelse

Kommune: Nordre Land
Verneverdi: ***
Areal: ca. 20 dekar (gjelder utvidelsen, totalt areal med eks. naturreservat utgjør ca. 590 dekar)
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 120/5.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området ligger i skogliene ovenfor Dokka sentrum, som en forlengelse østover av eksisterende naturreservat. Utvidelsesforslaget utmerker seg med helt dominans av kalkfuruskog. Deler av denne har mye gammel, storvokst furu. Øvre del har sterkt preg av beiteskog, med åpen, relativt ung, grasrik kalkfuruskog-lågurtfuruskog. Det forekommer også et fuktdrag med rik kalkfuru(gran)skog. I sumpskogpartier langs et bekkedrag er det gran-dominert sumpskog i oppløsningsfase med mye læger, inkludert noe som er mye nedbrutt. I nedre del er det et ungskogparti med lågurt-høgstaude-granskogpreg. Området er urterikt, med mye orkidéer, inklusive en stor forekomst av marisko og breiflangre, i tillegg til gode forekomster av kåltistel, snerprørkvein og hengeaks.

Området framhever seg ved sine forekomster av orkidérik, sesongfuktig kalkfuruskog, av en sørboreal innlandstype som regionalt-nasjonalt er meget sjelden. Samme type finnes innenfor eksisterende naturreservat, men en styrking med et tilskudd av en slik skogtype ses på som svært verdifullt, og styrker verdien av området som helhet. Gjennomgående er kalkfuruskogen eldre i utvidelsesområdet enn innenfor eksisterende verneområde. Det er særlig forekomsten av rike barskogtyper som er det vesentligste vernekriteriet. I tillegg til rik kalkfuruskog forekommer noe fattigere lågurtfuruskog, lågurtgranskog, samt elementer av rik høgstaudesumpgranskog langs bekk. Disse rike kalkbarskogtypene huser en rik og spesiell karplanteflora med store orkidébestander, inkludert marisko, i tillegg til et meget artsrikt element av kalksopper. Til sammen utgjør eksisterende Dokka naturreservat med forslag til utvidelse et unikt område for begge disse elementene på indre Østlandet. Området klassifiseres til nasjonal verdi, ***. Tilbudsarealet er i seg selv lite, men sammen med eksisterende naturreservat utgjør Dokka-liene et unikt og svært verneverdig område. Det utgjør et viktig bidrag til mangel-dekning når det gjelder det generelle vernebehovet for rike skogtyper som kalkskog, lågurtskog og høgstaudeskog og viktige forekomster av rødlistearter. Det samme gjelder det generelle vernebehovet i sørboreal sone. Området bidrar også til å dekke opp den regionale mangelen av rik sumpskog.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et forholdsvis urørt skogområde i form av en særpreget, sesongfuktig kalkfuruskog med en svært artsrik flora. Naturreservatet har rike forekomster av sjeldne orkidéer og kalksopper samt en stor andel rike barskogtyper. Kalkfuruskogen er nasjonalt sjelden.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene har behov for skjøtsel.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite og friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 20 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 423m3.

I øvre del grenser området til fylkesveg 162.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Vi viser til innspillet fra Statens vegvesen i forbindelse med oppstartmelding. Dette er kommentert foran i plandokumentet. Det er derfor i forbindelse med høringa nødvendig å få en nærmere vurdering av grensa for et mulig verneområde mot fylkesveg 162.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Verneverdiene i området er delvis kulturbetingede og skjøtselsavhengige. Det må derfor utarbeides en forvaltnings-/skjøtselsplan for området som må ses i sammenheng med eksisterende Dokka naturreservat.

Innenfor eksisterende naturreservat er det registrert en hekkeplass for en rovfuglart som er sårbar for forstyrrelser i hele hekkeperioden. Langs stiene i området er det rike forekomster av ulike orkidéarter særlig i partier der stiene går gjennom bløte partier som er sårbare for slitasje. I utkast til verneforskrift er det derfor lagt inn begrensninger for bruk av området til teltleirer og sykling. Dette er i tråd med eksisterende forskrift. Det er likevel lagt inn en bestemmelse som hjemler sykling og ridning langs bestemte traseer etter søknad.

I forbindelse med grensemerking utført av jordskifteretten ble det oppdaget at det var behov for mindre justeringer av vernegrensa for eksisterende naturreservat. Dette gjelder ved eksisterende boliger og tilgrensende fylkesveg i nedre kant av verneområdet samt ved atkomstveg til bolig i nordvest. Her følger den opprinnelige vernegrensa ikke som forutsatt eiendomsgrensene i området, og grensa berører i tillegg veggrunn. Dette dreier seg i alt om noen få titalls kvadratmeter. Denne justeringen av vernegrensa er tatt inn på det kartet og verneforslaget som nå sendes på høring.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 18.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV DOKKA NATURRESERVAT I NORDRE LAND KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare et forholdsvis urørt skogområde i form av en særpreget, sesongfuktig kalkfuruskog med en svært artsrik flora. Naturreservatet har rike forekomster av sjeldne orkidéer og kalksopper samt en stor andel rike barskogtyper. Kalkfuruskogen er nasjonalt sjelden.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene har behov for skjøtsel.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nordre Land kommune: 119/5, 119/7, 119/8, 119/14, 119/31, 120/1, 120/5, 121/23, 121/100, 121/239, 122/1, 124/2, 124/8

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 590 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nordre Land kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

§ 5. ***(regulering av ferdsel)***
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

i) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
j) Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

p) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
q) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
r) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
s) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
b) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe.
d) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveger.
f) Etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
g) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
h) Hogst av ved til bygninger i naturreservatet.
i) Bruk av sykkel og ridning langs bestemte traseer.
j) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
k) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c, d, g og h.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

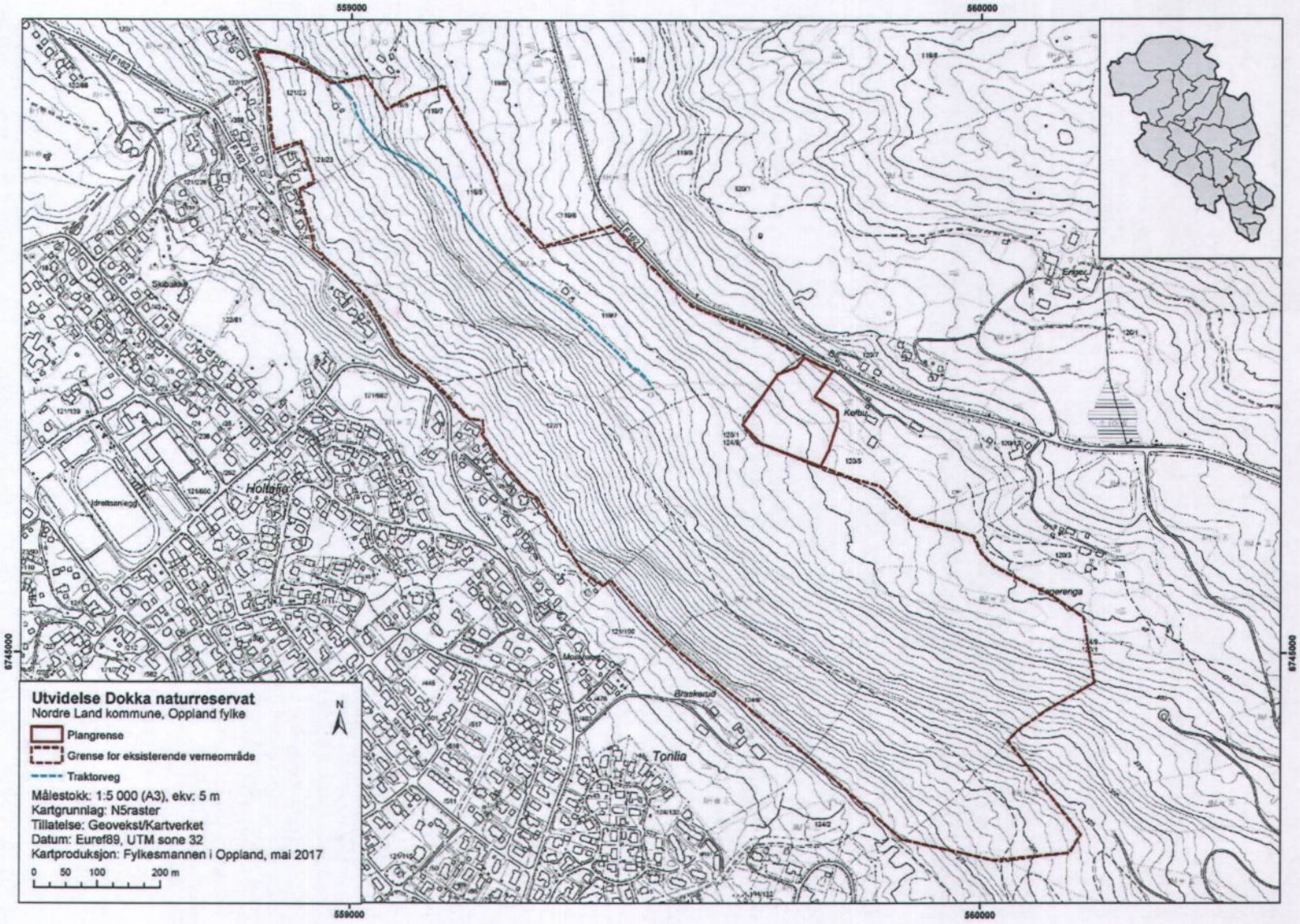
559000
560000
6745000
Utvidelse Dokka naturreservat
Nordre Land kommune, Oppland fylke
Plangrense
Grense for eksisterende verneområde
Traktorveg
Målestokk: 1:5 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 50 100 200 m
N
Holtajia
Tonlia
Braskerud
Kolbu
Enger
Eegerenga
Skibakke
Idrettsanlegg
F162

Budeiberget

Kommune: Nordre Land
Verneverdi: **
Areal: ca. 890 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 121/107, 126/2.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Budeiberget ligger inne på åsen 8 km nordøst for Dokka. Tilbudet omfatter to delområder. Avstanden mellom disse er ca. 300-400 m. Tilbudsområdet omfatter deler av et frittliggende høgdedrag som strekker seg øst-vest og som rager ca. 100 høgdemeter høgere enn dalene i nord og sør. Lisidene er slake til nokså bratte, men berg og knauser finnes bare spredt og er sjelden mer enn noen meter høge. Gran er dominerende treslag. Det er kun spredt innslag av furu, og denne er konsentrert i grunnlendte partier i toppområdet. Noe bjørk forekommer i form av spredte enkelttrær. Fattige vegetasjonstyper dominerer, men det er innslag av svak lågurtskog, særlig i lia ned mot Langmyrene. Myrene er for det meste dominert av nøysomme arter. I den nordvendte lia ned mot Langmyrene vokser nokså oppkvistet og virkesrik granskog, mens toppområdet er preget av glissen og kvistrik gran i et mer flersjiktet skogbilde. I toppområdet er det hyppig innslag av gran med tett kvistsetting ned mot bakken. Skogen er i optimal-aldersfase, der den eldste skogen finnes oppe på høgdedraget. All skogen i lokaliteten er historisk sett påvirket av hogst. I toppområdet er det spredt med gamle stubber som viser at plukkhogst har vært driftsformen. I lia ned mot Langmyrene er skogen mer ensaldret, og bærer preg av mer omfattende hogstinngrep.

Budeiberget er et nokså intakt gammelskogområde med klare kvaliteter knyttet til eldre, fuktig granskog. Virkelig gamle trær finnes bare i toppområdet, og her er det også noe kontinuitet i dødved. Dødved finnes ellers spredt. Det er registrert 7 rødlistede arter i området. Det er store mengder huldrestry i området som gjør at området til en av de aller viktigste for denne arten både i regionen og nasjonalt. Budeiberget vurderes totalt som regionalt verneverdig, **. I forhold til mangelanalysen for skogvernet, oppfyller området i stor grad mangelen på viktige områder for rødlistearter.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et naturskogområde med i hovedsak gammel, fuktig granskog som har en særdeles rik forekomst av en sterkt truet og internasjonal ansvarsart for Norge. Området er leveområde for flere arter som står på den norske rødlista, og det er et potensiale for funn av flere sjeldne arter.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 785 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 11378m3. Det går en traktorveg inn i området fra øst. I forbindelse med en feltskytebane i nærheten har det av og til blitt satt opp midlertidige skytemål i utkanten av Langmyra nordvest i området.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Verneforslaget har to delområder. Dette er uheldig for buffer, kanteffekter og langsiktig overlevelse av huldrestry og gode bestander av denne arten. Det arbeides med å få fram et tilbud om vern for det mellomliggende arealet og også for andre arealer i tilknytning til de nå tilbudte områdene. Av hensyn til bevaring av den viktigste arten i området, huldrestry, vil det være svært viktig å få et utvidet vern.

For å ta vare på verneverdiene i området, er det svært viktig med en større buffer mot sør i det vestre delområdet. Slik avgrensingen er i dag, vil det være fare for uttørking av noen av de viktigste huldrestryforekomstene. Mulig justering av grensa i dette området vil bli drøftet under høringa. Vi viser for øvrig til innspillet fra WWF til melding om oppstart og Fylkesmannen sin kommentar til innspillet foran i dette dokumentet.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Verneverdiene i området er ikke skjøtselsavhengige.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 19.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV BUDEIBERGET NATURRESERVAT I NORDRE LAND KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare et naturskogområde med i hovedsak gammel, fuktig granskog som har en særdeles rik forekomst av en sterkt truet og internasjonal ansvarsart for Norge. Området er leveområde for flere arter som står på den norske rødlista, og det er et potensiale for funn av flere sjeldne arter.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la gammelskogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne skogen blir større.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nordre Land kommune: 121/107, 126/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 890 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nordre Land kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. ***(generelle unntak fra vernebestemmelsene)***
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:
a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende traktorveg og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Eksisterende traktorveg er avmerket på vernekartet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. ***(regulering av ferdsel)***
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:
k) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
l) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende traktorveg avmerket på vernekartet.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:
t) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
u) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveg vist på vernekartet.
v) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
w) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:
a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.

b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger.
e) Etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
l) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
m) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c og f.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

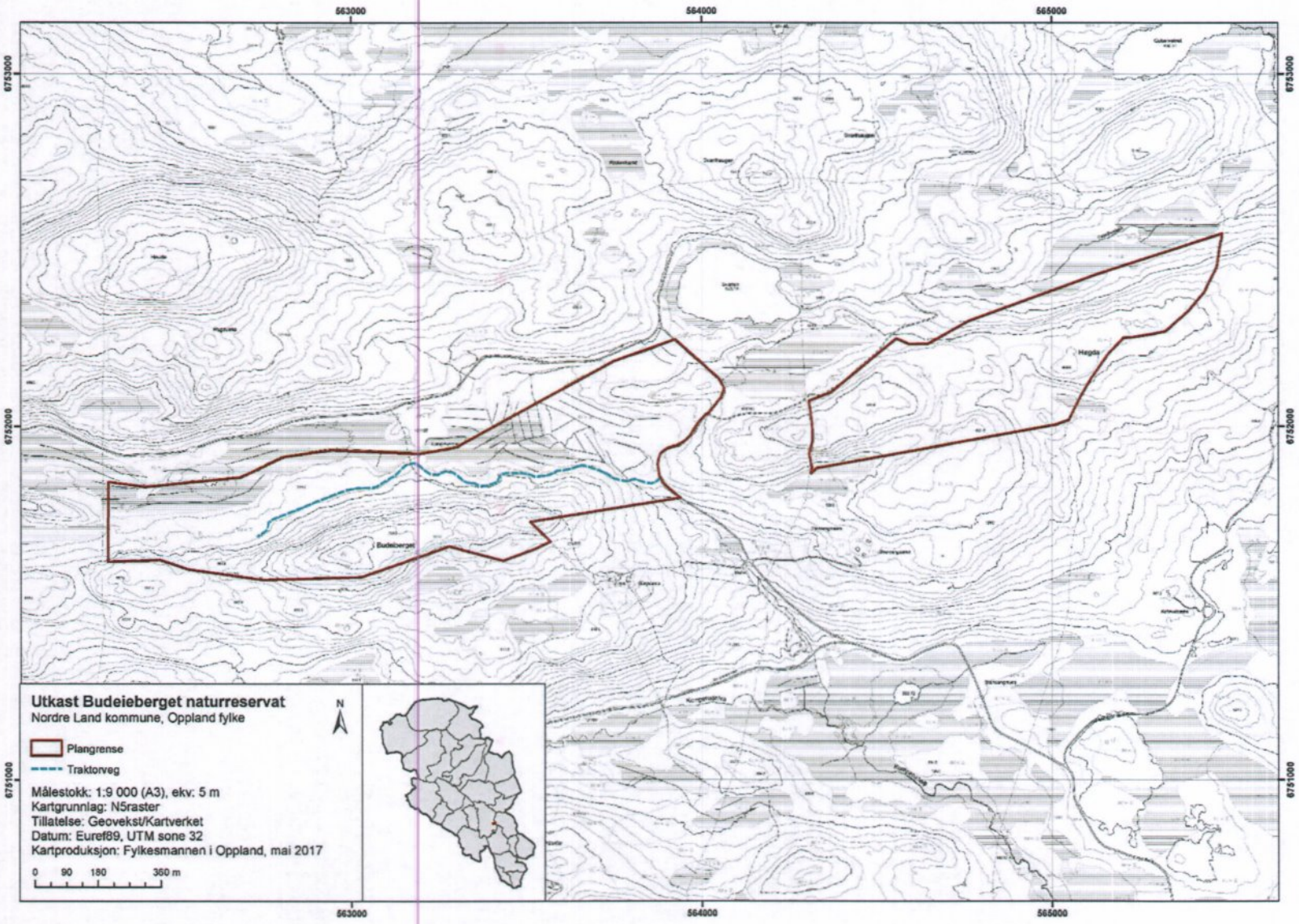
563000
564000
565000
6753000
6752000
6751000
Budeieberget
Hegdø
Utkast Budeieberget naturreservat
Nordre Land kommune, Oppland fylke
N
Plangrense
Traktorveg
Målestokk: 1:9 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 90 180 360 m

Øystre Slidreåne

Kommuner: Vestre Slidre og Øystre Slidre
Verneverdi: 4
Areal: ca. 870 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): Vestre Slidre kommune: 79/10, 80/2. Øystre Slidre kommune: 46/3, 46/5, 46/22, 49/1.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området ligger langs Øystre Slidreåne ved utløpet av Hovsfjorden mot Sæbufjorden på grensa mellom Vestre og Øystre Slidre kommuner. Terrenget i området er noe småkupert, men bortsett fra langs nedre deler av Ygna, ei sideelv til Øystre Slidreåne, så mangler typiske bekkekløftmiljøer. I stedet er det mer snakk om en ganske åpen dal. Det er både flatere partier og mindre søkk og lier. Det er mye grunnlendt mark og begrenset med løsmasser. Landskapet er samlet sett ganske kulturpåvirket, der ikke minst både tidligere og moderne skogsdrift er viktig. Innenfor området er det noe ungskog, men mest eldre barskog, både gran- og furudominert. Det er sparsomt med dødt trevirke, og kontinuiteten i dette virker svak. Det finnes spredt med lauvtrær i området. Vegetasjonen er overveiende fattig. Høgstaudeskog og lågurtskog forekommer fragmentarisk, mens det enkelte steder er små forekomster av rik sumpskog.

Primært er det snakk om verdier knyttet til bekkekløftmiljøer og gammel barskog, men det er også kvaliteter knyttet til sumpskog, gammel lauvskog og kalkrik skog. Det er påvist i alt 14 rødlistearter, enkelte i ganske gode bestander. Dette gjelder bl.a. den truete lavarten mjuktjafs som anses som en ansvarsart for Valdres. Rødlisteartene er knyttet til sumpskog, kalkskog og bekkekløftmiljøer, og i mindre grad død ved. Området utgjør et nokså variert, middels stort restområde med gammel barskog med innslag av kravfulle og rødlistede til dels fuktighetskrevende arter. I forhold til mangelanalysen for skogvern i Norge vurderes området i moderat grad å fange opp enkelte mangler knyttet til bekkekløfter. Det har også klare kvaliteter knyttet til behovet for å bevare rødlistearter. Etter verdiskalaen for bekkekløfter vurderes området å ha en klar regional verdi for bevaring av biologisk mangfold, tilsvarende verdi 4.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare et variert, middels stort restområde med gammel barskog med innslag av kravfulle og rødlistede til dels fuktighetskrevende arter. Det er forholdsvis store verdier knyttet til bekkekløftmiljøer og gammel barskog, men det er også kvaliteter knyttet til sumpskog, gammel lauvskog og kalkrik skog. Naturreservatet har gode bestander av rødlistede arter, herunder også truete arter. Spesielt må framheves den gamle furu- og barblandingsskogen langs elvene med til dels store mengder av den truete arten mjuktjafs som ses på som en ansvarsart for Valdres.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la skogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne blir større.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca. 748 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 10390m3.

Området grenser inn til ei stor søppelfylling i vest. Denne påvirker en god del areal på utsiden, bl.a. i form av avfall som fraktes med vind og fugl inn i det foreslåtte verneområdet. Fra nordvest går det en skogsbilveg inn i området ned til utosen av Hovsfjorden. Her ligger det ei hytte, men denne er grenset ut av verneområdet. Fra denne vegen går det også en gjengroende traktorveg videre nedover langs elva.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Den nordre delen av verneforslaget i Vestre Slidre har en forholdsvis stor ungskogandel (ca. 50 %). En forutsetning for tilbudet for hele denne eiendommen har vært at dette arealet med mye ungskog kommer med i et eventuelt vern. Dette av hensyn til atkomst og framtidige driftsforhold på restareal som blir vanskeliggjort ved en annen avgrensing. Arealet som nå er med i verneforslaget, grenser til en naturtype verdi B i nord. Det arbeides med å få et sammenhengende tilbud for denne delen, se merknaden nedenfor. Restaureringspotensialet for dette aktuelle ungskogarealet er dessuten god og har en middelslang tidshorisont.

Til oppstartmelding var verneforslaget i tre delområder med to små atskilte delområder nord for hovedområdet. Det har fram til høring ikke vært mulig å få fram tilbud fra tre eiendommer som ville ha knyttet disse tre delområdene sammen. Fylkesmannen velger derfor til høring å ta ut de to små delområdene nord for hovedområdet da et slikt vern ville framstå for fragmentarisk. Det er også andre tilgrensende arealer det er ønskelig å innlemme i et verneområde. Det vil bli arbeidet videre for å få til gode helhetsløsninger i området. Av hensyn til bevaring av en av de viktigste artene, mjuktjafs, men også andre rødlistede arter i området, vil det være viktig å få et utvidet vern.

Etter oppstartmelding kom det inn et tilbud om frivillig vern av et areal på ca. 30 dekar i Øystre Slidre som grenser inn til området som det var meldt oppstart for. Dette arealet er innlemmet i det som nå er på høring. Vi viser her for øvrig til oppstartmelding der Fylkesmannen varslet om at det ble arbeidet med en større områdeavgrensing for bl.a. tilbudsområdet Øystre Slidreåne.

Endringen nevnt over medfører at foreslått grense for Øystre Slidreåne naturreservat vil grense opp mot fylkesveg 51. Fylkesmannen vil derfor under høringa drøfte denne avgrensingen med Statens vegvesen på samme måte som for de andre verneforslagene som grenser opp til riks- og fylkesveger.

Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. Verneverdiene i området anses ikke å være skjøtselsavhengige.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 19.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV ØYSTRE SLIDREÅNE NATURRESERVAT I VESTRE SLIDRE OG ØYSTRE SLIDRE KOMMUNER I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. *(formål)*
Formålet med naturreservatet er å bevare et variert, middels stort restområde med gammel barskog med innslag av kravfulle og rødlistede til dels fuktighetskrevende arter. Det er forholdsvis store verdier knyttet til bekkekløftmiljøer og gammel barskog, men det er også kvaliteter knyttet til sumpskog, gammel lauvskog og kalkrik skog. Naturreservatet har gode bestander av rødlistede arter, herunder også truete arter. Spesielt må framheves den gamle furu- og barblandingsskogen langs elvene med til dels store mengder av den truete arten mjuktjafs som ses på som en ansvarsart for Valdres.

Naturreservatet er velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling. Det er en målsetting å la skogen få utvikle seg fritt slik at verneverdiene knyttet til denne blir større.

§ 2. *(geografisk avgrensing)*
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Vestre Slidre kommune: 79/10, 80/2. Øystre Slidre kommune: 46/3, 46/5, 46/22, 49/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 870 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Vestre Slidre kommune og Øystre Slidre kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. *(vernebestemmelser)*
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. *(generelle unntak fra vernebestemmelsene)*
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
f) Vedlikehold av eksisterende veg og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Eksisterende veg er avmerket på vernekartet.
g) Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. *(regulering av ferdsel)*
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

m) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
n) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt utenom eksisterende veg avmerket på vernekartet.

§ 6. ***(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)***
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, redningsog oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

x) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
y) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med annet motorkjøretøy på eksisterende veg vist på vernekartet.
z) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
æ) Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med næring på eksisterende veg vist på vernekartet.
ø) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. ***(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
b) Oppsetting av gjerder og sanketrøer i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe og hjortevilt.
d) Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger.
f) Etablering av nye stier, skiløyper og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
o) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
p) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
q) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 a, b, c, d og g.

§ 8. ***(generelle dispensasjonsbestemmelser)***
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

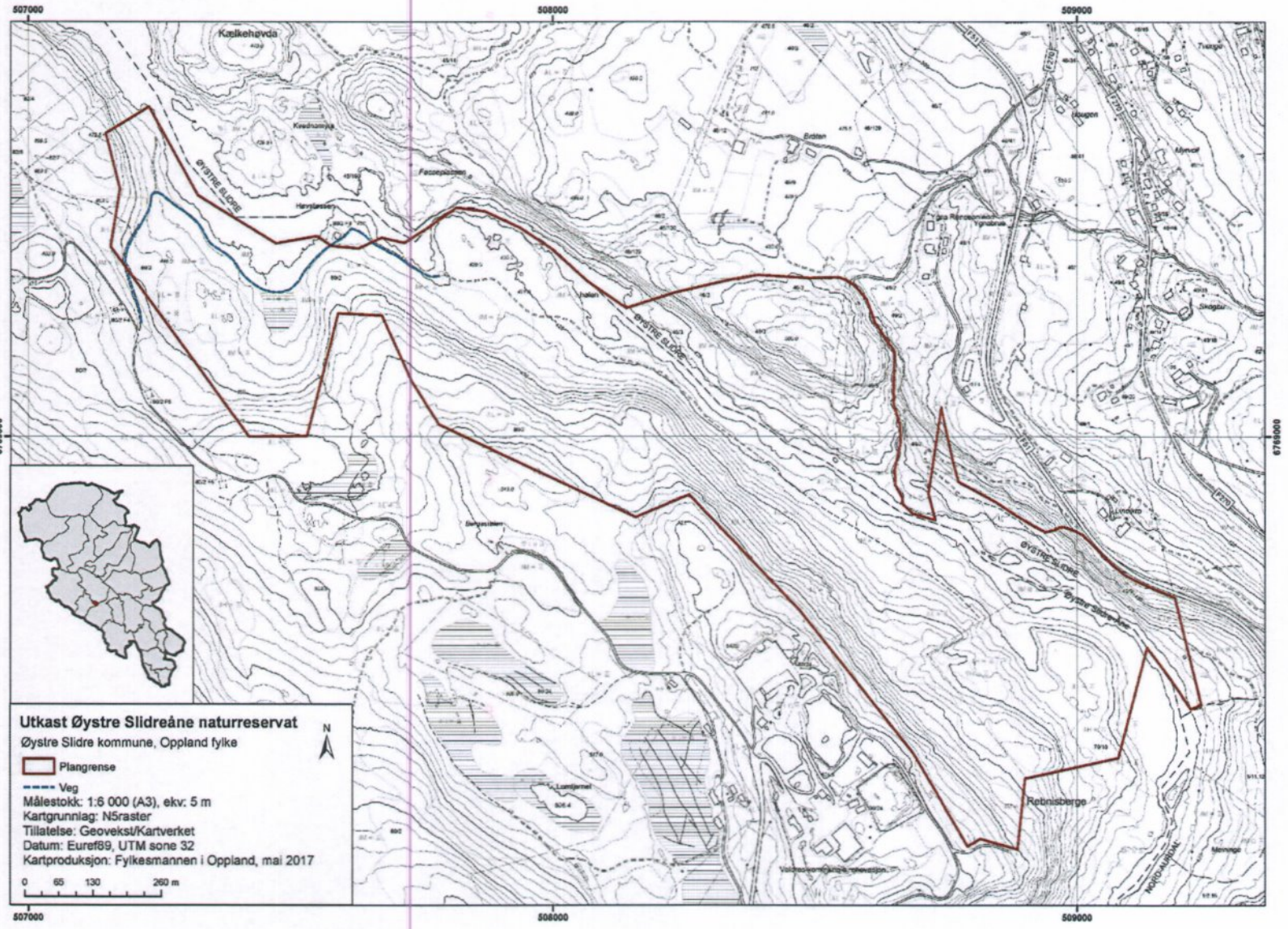
507000
508000
509000
6700000
Kælkehøvda
ØYSTRE SLIDRE
Rebnisberge
Utkast Øystre Slidreåne naturreservat
Øystre Slidre kommune, Oppland fylke
Plangrense
Veg
Målestokk: 1:6 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mai 2017
0 65 130 260 m
N

Gjøvika

Kommune: Gran
Verneverdi: ***
Areal: ca. 180 dekar
Berørte eiendommer (gnr./bnr.): 198/1, 198/3.

OMRÅDEBESKRIVELSE OG NATURVERDIER:
Området ligger i ei vestvendt liside på østsida av Randsfjorden noen kilometer nord for Grymyr i Gran kommune. Området ligger på en markert kalkrygg som går bratt opp fra Randsfjorden ved Tønnerudtangen. Den skogkledte lia har variert eksposisjon, men mest vestvendte arealer, samt en del som vender mot sør/sørvest og nordvest. Morenedekket er gjennomgående tynt, men har noe større mektighet mellom kalkryggene. Det går bånd av knollet kalkstein og kalkstein gjennom lokaliteten. Kalkbarskog med moserik kalkgranskog som viktigste utforming, dominerer både verdimessig og i areal. Karstformer finnes på toppen av kalkryggen. I de nedre delene er det partier med urterik kalkfuruskog og noe alm og ask. Skogalderen varierer mye, men hovedsakelig er det snakk om gammel, hogstmoden skog. I nedre del er det et 40-50 år gammelt plantefelt med gran med bl.a. en del kalkkrevende sopp og med vegetasjonen som består av kalklågurtskog.

I området finnes en rekke rødlistede og kravfulle sopp knyttet til kalkgranskog. Ned mot fylkesvegen er det ei rik kantsone med overgang mellom gjengroende kalktørreng og tørr og urterik kalkfuruskog. Her vokser det flere kalkkrevende karplanter bl.a. orkidéer. Området er en stor og variert kalkskoglokalitet (kalkgranskog) med funn av flere til dels høgt rødlistede sopp. Kalkgranskog er oppført som sårbar i norsk rødliste for naturtyper. Naturtypen har fått verdien A, svært viktig, som tilsvarer nasjonalt verdifull, ***. Av den generelle mangelen i skogvernet dekker området opp behovet for rike skogtyper, og i særdeleshet kalkrik skog i lavereliggende områder, i tillegg til viktige forekomster av rødlistearter. Av regionale mangler dekker området opp rike lågurtskoger, særlig i området Hadeland-Hedemarken.

VERNEFORMÅL:
Formålet med naturreservatet er å bevare en relativt stor og variert kalkskoglokalitet med funn av mange truete sopparter. Hovednaturtypen i området er kalkgranskog som er en sjelden og sårbar naturtype. Det er også partier med urterik kalkfuruskog samt noe kalktørreng i utkanten av området. I tillegg til den spesielle soppfloraen har naturreservatet også en rik karplanteflora med bl.a. orkidéer.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene kan ha behov for skjøtsel.

ANDRE INTERESSER OG TEKNISKE INNGREP:
Brukerinteressene i området er knyttet til skogbruk, beite, jakt og annet friluftsliv. Det produktive skogarealet er ca.180 dekar, og det er en stående kubikkmasse på ca. 4500m3.

Fylkesveg 240 går nedenfor området, og denne er på det nærmeste ca. 30 m fra foreslått vernegrense. Det går traktorveger inn i området på begge de berørte eiendommene, og området grenser til en traktorveg i nordvest.

PLANSTATUS:
Området er i sin helhet LNF i kommuneplanen.

MERKNADER:
Det foreligger ennå ikke avtale om frivillig vern. Dette er under arbeid. For å ivareta verneformål og verneverdier kan det bli behov for noe skjøtsel i området i form av uttak av tynningsvirke og annen rydding av vegetasjon. Det vil være behov for å utarbeide en forvaltnings-/skjøtselsplan.

Utkast Fylkesmannen i Oppland, 22.05.2017

FORSKRIFT FOR VERN AV GJØVIKA NATURRESERVAT I GRAN KOMMUNE I OPPLAND FYLKE

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. ***(formål)***
Formålet med naturreservatet er å bevare en relativt stor og variert kalkskoglokalitet med funn av mange truete sopparter. Hovednaturtypen i området er kalkgranskog som er en sjelden og sårbar naturtype. Det er også partier med urterik kalkfuruskog samt noe kalktørreng i utkanten av området. I tillegg til den spesielle soppfloraen har naturreservatet også en rik karplanteflora med bl.a. orkidéer.

~~Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.~~ Noen av verneverdiene tas best vare på gjennom fri utvikling, mens andre deler av verneverdiene kan ha behov for skjøtsel.

§ 2. ***(geografisk avgrensing)***
Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nordre Land kommune: 198/1, 198/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 180 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk .....datert Klima- og miljødepartementet [måned/år]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Gran kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. ***(vernebestemmelser)***
I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i formålet med vernet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veger, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
e) Bålbrenning er forbudt.

§ 4. *(generelle unntak fra vernebestemmelsene)*
Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

a) Beiting
b) Sanking av bær og matsopp.
c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
d) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
e) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. *(regulering av ferdsel)*
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

o) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
p) Ridning og bruk av hest og kjerre er forbudt.

§ 6. *(generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)*
Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

å) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
aa) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
bb) Bruk av hest for uttransport av felt elg, hjort og bjørn og for uttransport av og tilsyn med beitedyr.
cc) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. *(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)*
Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
b) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
c) Etablering av saltplasser for bufe.
d) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveger.
e) Etablering av nye stier og annen enkel tilrettelegging for friluftsliv så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.
m) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
n) Ridning langs bestemte traseer.
o) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
p) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
q) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 7 a, b, c og f.

§ 8. *(generelle dispensasjonsbestemmelser)*
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. ***(skjøtsel)***
Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. ***(forvaltningsplan)***
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. ***(forvaltningsmyndighet)***
Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. ***(ikrafttredelse)***
Denne forskriften trer i kraft straks.

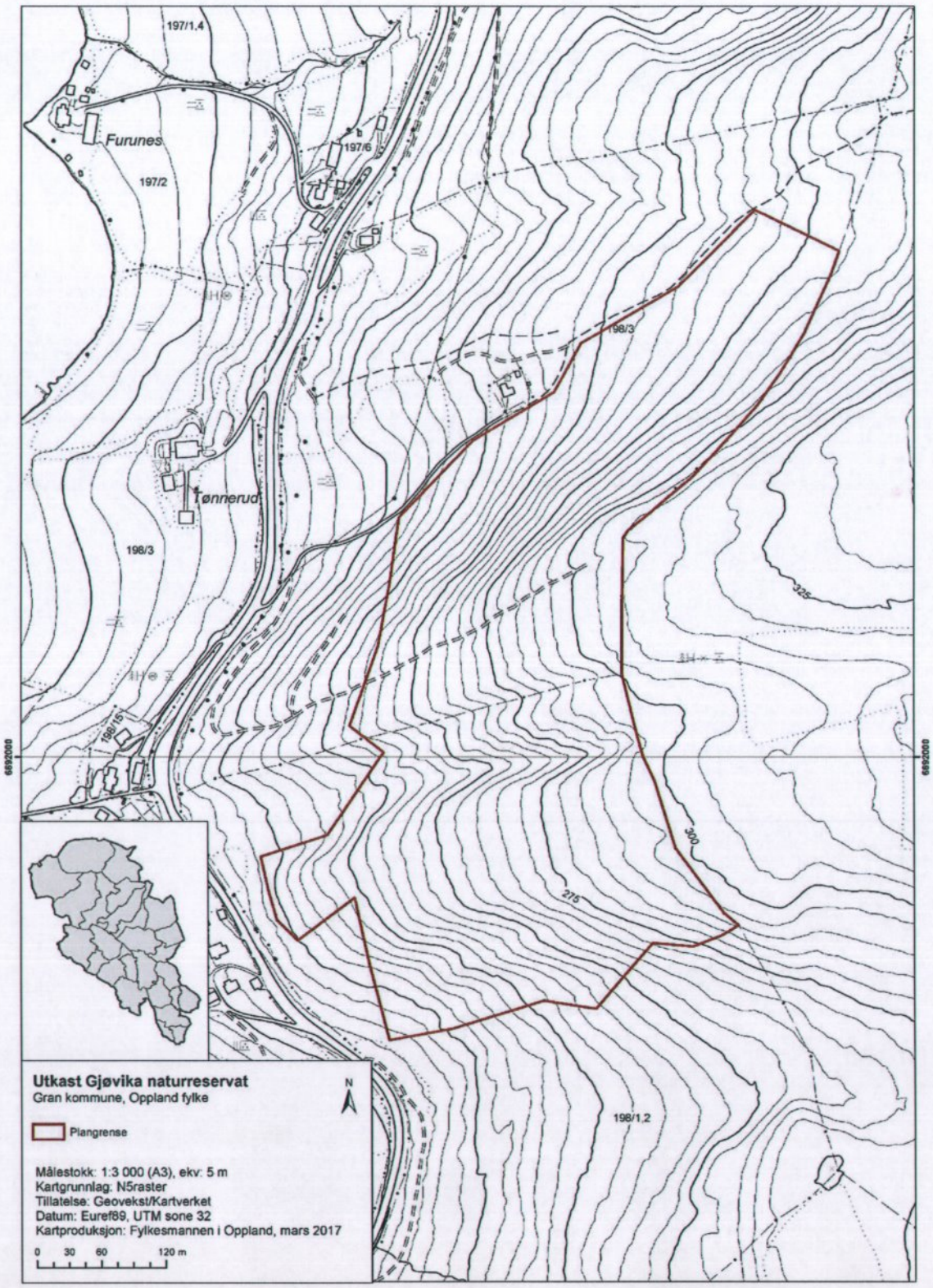
197/1,4
Furunes
197/2
197/6
198/3
Tønnerud
198/3
198/15
325
300
275
198/1,2
6692000
6692000
Utkast Gjøvika naturreservat
Gran kommune, Oppland fylke
N
Plangrense
Målestokk: 1:3 000 (A3), ekv: 5 m
Kartgrunnlag: N5raster
Tillatelse: Geovekst/Kartverket
Datum: Euref89, UTM sone 32
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oppland, mars 2017
0 30 60 120 m